PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XLVII Nr. 10 995 Prima ediție | Duminică 25 decembrie 1977 | 6 PAGINI — 30 BANI

Ședința Biroului Executiv al Consiliului Național al Oamenilor Muncii

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Consiliului Național al Oamenilor Muncii, sîmbătă, 24 decembrie, a avut loc ședința Biroului Executiv al Consiliului Național al Oamenilor Muncii.

Biroul Executiv a discutat planul de acțiune privind desfășurarea adunărilor generale anuale ale oamenilor muncii, organizarea întrecerii socialiste pe anul 1978, modul în care s-a aplicat în viață Hotărîrea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în legătură cu îmbunătățirea activității consiliilor oamenilor muncii din unitățile industriale, de construcții și transporturi, măsurile politice și organizatorice pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin tuturor unităților economico-sociale din Planul național unic de dezvoltare pe anul 1978, proiectul planului de muncă al Consiliului Național al Oamenilor Muncii și Biroului Executiv, probleme privind introducerea în unele întreprinderi, începînd cu data de 1 ianuarie 1978, a săptămînii de lucru de 46 de ore și reeșalonarea graficului de majorare a retribuției oamenilor muncii în prima etapă a acestui cincinal.

În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat sarcinile noi, de mare răspundere, ce revin organelor și organizațiilor de partid, de sindicat și tineret, adunărilor generale și consiliilor oamenilor muncii, consiliilor de conducere ale unităților cooperatiste, în direcția mobilizării tuturor celor ce muncesc la înfăptuirea sarcinilor ce revin fiecărei unități din planul național unic.

Secretarul general al partidului a indicat unele măsuri de îmbunătățire în continuare a organizării consiliilor oamenilor muncii, precum și de sporire a răspunderii, în cadrul acestor organisme, a reprezentanților organizațiilor de tineret și de femei, precum și o mai bună repartizare a sarcinilor între toți membrii consiliilor.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut consiliilor oamenilor muncii să acorde o deosebită atenție ridicării pe o treaptă superioară a laturilor de ordin calitativ ale întregii activități economice, întăririi ordinii și disciplinei în toate sectoarele de activitate, aplicării neabătute a principiilor muncii și conducerii colective, îmbunătățirii stilului și metodelor de muncă, promovării criticii și autocriticii, creșterii răspunderii fiecărui membru al consiliilor în realizarea sarcinilor. Secretarul general al partidului a subliniat că, în înfăptuirea sarcinilor ce le revin din hotărîrile de partid și de stat, consiliile oamenilor muncii trebuie să vegheze la respectarea riguroasă a legilor statului în toate domeniile activității economice și sociale, să-și concentreze atenția spre soluționarea problemelor majore de care depinde bunul mers al producției, să apere și să dezvolte proprietatea socialistă, avuția națională, să asigure îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă din întreprinderi.

Secretarul general al partidului a cerut Consiliului Național și Biroului Executiv să ia măsurile necesare pentru organizarea și desfășurarea în cele mai bune condiții a adunărilor generale ale oamenilor muncii, pentru ca acestea să se manifeste ca adevărate forumuri de dezbatere și soluționare a problemelor, de afirmare plenară a democrației muncitorești. Un accent deosebit trebuie pus pe exercitarea de către adunările generale a controlului asupra activității desfășurate de consiliile oamenilor muncii, pe adoptarea măsurilor de înlăturare a neajunsurilor.

În legătură cu trecerea la aplicarea programului de reducere a săptămînii de lucru, secretarul general al partidului a subliniat importanța pregătirii temeinice a acestei acțiuni, asigurîndu-se, totodată, îndeplinirea ritmică a planului de producție la toți indicatorii.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat ca întrecerea socialistă pe anul 1978 să fie axată pe obiective concrete, corespunzător cerințelor economiei naționale, și să aibă ca scop principal depășirea prevederilor planului național unic de dezvoltare economico-socială în toate domeniile de activitate și la toți indicatorii, în condițiile obținerii unei înalte eficiențe economice.

În legătură cu problemele discutate, Biroul Executiv a stabilit măsurile ce se impun a fi luate, în spiritul Raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului, pentru îndeplinirea integrală și în condiții de eficiență sporită a prevederilor planului pe 1978, a programului privind măsurile suplimentare de dezvoltare economico-socială pînă în 1980, pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a principalelor obiective ale întrecerii socialiste pe anul 1978. De asemenea, Biroul Executiv a stabilit măsuri corespunzătoare pentru realizarea în viață a celorlalte sarcini și obiective care au făcut obiectul analizei și dezbaterii ședinței.

O CERINȚĂ DE PRIM ORDIN A CONDUCERII EFICIENTE A ECONOMIEI, A SPORIRII AVUȚIEI NAȚIONALE:

Respectarea riguroasă a disciplinei financiare și de plan, a normelor legale ale activității economice

Dimensiunile în continuă creștere ale patrimoniului nostru socialist, în ansamblu și în fiecare unitate, complexitatea sporită a sarcinilor dezvoltării noastre economice în actuala etapă impun creșterea competenței și întărirea continuă a răspunderii tuturor cadrelor din economie pentru buna gospodărire a mijloacelor materiale și bănești încredințate, respectarea riguroasă a disciplinei financiare și de plan, a legilor statului, la toate nivelurile — de la ministru la director de întreprindere — și în toate sferele activității economice, inclusiv în domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale. Comitetul Politic Executiv, în ședința de vineri, 23 decembrie, a evidențiat din nou această cerință, subliniind cu putere că trebuie să se ia măsurile corespunzătoare și să se acționeze energic pentru întărirea ordinii și disciplinei economico-financiare, a răspunderii și fermității în aplicarea legilor și reglementărilor în vigoare, în îndeplinirea sarcinilor ce revin cadrelor de conducere din economie, tuturor celor ce lucrează în acest domeniu.

Este bine cunoscut că, în cadrul preocupărilor pentru perfecționarea conducerii, organizării și planificării economiei naționale, partidul și statul nostru au elaborat și adoptat un ansamblu de legi care reglementează, practic, toate laturile activității economico-sociale. În elaborarea și adoptarea acestui complex de legi, partidul și statul nostru au pornit de la premisa că nu se poate concepe o economie socialistă, planificată fără a avea la baza ei o legalitate riguroasă, reglementări precise ale tuturor actelor de gestionare și conducere a activității economice. Dezvoltarea în ritm susținut a economiei naționale, în condițiile lărgirii atribuțiilor și competențelor cadrelor de decizie pe toate treptele organizatorice, impune însă respectarea riguroasă a legalității, înțelegerea clară din partea tuturor a răspunderii mari pe care o au în toate actele ce angajează fondurile materiale și financiare ale statului, în respectarea disciplinei financiare, economice — ca parte integrantă a muncii de conducere — în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin în organizarea și conducerea activității economice.

În acest cadru organizat, care trebuie riguros respectat, nimeni nu-și poate aroga drepturi și atribuții pe care nu le are, nu poate iniția și aproba acte de decizie care contravin legislației în vigoare privind organizarea și conducerea activității economice, inclusiv în sfera comerțului exterior. Cu toată claritatea trebuie să se înțeleagă că centralismul democratic, care stă la baza organizării și conducerii întregii noastre societăți, a tuturor sferelor de activitate socială și, cu deosebire, a activității economice, presupune atît dezvoltarea inițiativei și a autonomiei, creșterea răspunderii personale în conducerea sectorului încredințat, cît și, indeosebi, respectarea cu strictețe a legalității, a normelor și principiilor unitare după care se conduce societatea noastră. Nu poate exista nici o justificare, nici o motivație valabilă, plauzibilă pentru încălcarea acestor principii și norme ale centralismului democratic, a legalității noastre socialiste! Orice ignorare, orice nesocotire a acestora nu ar putea duce decît la dezordine, la haos, la dereglări grave în activitatea noastră economică, ar avea consecințe profund negative, dăunătoare asupra acestei activități, ar lovi în înseși interesele generale ale clasei muncitoare, ale întregului popor — al cărui nivel de trai în continuă creștere se întemeiază, după cum se știe, pe suportul solid al dezvoltării continue, sănătoase a economiei naționale, al creșterii susținute a avuției sociale.

Deci, o condiție de prim ordin, esențială pentru bunul mers al activității economice, pentru realizarea planului cincinal, a programelor suplimentare adoptate de Conferința Națională a partidului o constituie tocmai această fermitate în aplicarea unitară, riguroasă a hotărîrilor partidului și legilor statului, care reglementează precis, limpede, cadrul de desfășurare a întregii activități economice. Respectarea cu strictețe a legilor statului, a hotărîrilor partidului reprezintă pentru toate cadrele din economie — de la nivelul întreprinderilor, centralelor industriale și pînă la nivelul ministerelor și altor organe economice centrale — o obligație profesională și, deopotrivă, o sarcină de înaltă răspundere politică, cetățenească.

Întărirea disciplinei și răspunderii în respectarea legalității noastre socialiste implică un control riguros, exigent și permanent din partea organelor de conducere ale ministerelor, din toate domeniile vieții economice, asupra modului în care cadrele din sectoarele respective își îndeplinesc atribuțiile ce le au în activitatea economică, asigură în sfera lor de activitate respectarea întocmai a legilor și hotărîrilor statului privind gestionarea fondurilor și mijloacelor încredințate, a avutului socialist.

Sarcini deosebit de importante în acest sens revin, de asemenea, or-

(Continuare în pag. a V-a)

SUB STEMA REPUBLICII ÎN ANUL XXX

BOTOȘANI geografie în perpetuă schimbare

PAGINA A III-A

JUDEȚELE IAȘI, MEHEDINȚI ȘI SIBIU AU ÎNDEPLINIT PLANUL PE 1977

Telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu

ÎN PAGINA A V-A

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

DECRET

privind reeșalonarea pe ramuri și activități a majorării retribuției prevăzute pentru etapa I 1978

Pe baza hotăririi Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la reeșalonarea graficului de majorare a retribuției, astfel încît etapa I a majorării să se încheie la 1 iunie 1978, față de 1 septembrie 1978, cît a fost prevăzut inițial,

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Articol unic. — Articolul 4 din Decretul Consiliului de Stat nr. 188/1977 pentru aplicarea majorării retribuției personalului muncitor se modifică în ceea ce privește eșalonarea majorării retribuției pe ramuri și activități pentru etapa I 1978, după cum urmează:

Nr. crt.	Ramura	Data majorării
1.	Industria petrolului, a gazelor și de extracție a gazului metan	1. I. 1978
2.	Lucrări geologice și de foraj	1. I. 1978
3.	Transporturi (inclusiv transportul orășenesc)	1. II. 1978
4.	Industria pielăriei, blănăriei și încălțămintei	1. II. 1978
5.	Industria sticlei, porțelanului și faianței	1. II. 1978
6.	Telecomunicații	1. II. 1978
7.	Industria materialelor de construcții	1. III. 1978
8.	Industria energiei electrice	1. III. 1978
9.	Industria poligrafică	1. III. 1978
10.	Industria celulozei și hîrtiei	1. III. 1978
11.	Industria exploatării și prelucrării lemnului	1. IV. 1978
12.	Silvicultură	1. V. 1978
13.	Industria locală și activitățile cuprinse la alte ramuri ale industriei	1. V. 1978
14.	Ocrotirea sănătății, asistență socială	1. V. 1978
15.	Administrație, instituții financiare	1. V. 1978
16	Industria cooperatistă	1. VI. 1978
17.	Gospodăria comunală, de locuințe și alte prestări de servicii neproductive	1. VI. 1978
18	Circulația mărfurilor	1. VI. 1978
19.	Învățămînt, cultură și artă, presă, edituri, radio, cinematografie	1. VI. 1978
20.	Cultură fizică	1. VI. 1978
21.	Uniuni, asociații și celelalte activități care nu sînt nominalizate	1. VI. 1978

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Republicii Socialiste România

În spiritul Programului de creștere a nivelului de trai adoptat de Conferința Națională

O NOUĂ DOVADĂ A GRIJII PARTIDULUI PENTRU OM, PENTRU BUNĂSTAREA LUI

Acum, cînd ne mai despart doar cîteva zile de cumpăna dintre ani, cînd a sosit ora bilanțului pentru tot ce am înfăptuit, cu mintea și cu brațele noastre, în anul care se încheie, cînd ne pregătim temeinic pentru ca încă din prima zi a anului ce vine să înscriem în cronica actualului cincinal noi și tot mai mari împliniri pe măsura puterilor și aspirațiilor noastre mereu mai înalte, conducerea partidului și statului, în grija sa statornică față de om, de constructorii socialismului din patria noastră, a inițiat și pus în aplicare o nouă hotărîre, primită cu vie satisfacție de întregul nostru popor. Este vorba de măsura anunțată în **comunicatul ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.**, publicat în presa de ieri, și concretizată în **Decretul Consiliului de Stat**, pe care-l publicăm în numărul de astăzi al ziarului, privind **reeșalonarea graficului de majorare a retribuției**, astfel încît etapa I a majorării să se încheie la 1 iunie 1978, și nu la 1 septembrie, așa cum se prevăzuse inițial. Prin noua eșalonare, personalul muncitor din ramurile respective va beneficia, în plus, de fonduri de peste 2 miliarde lei.

Așa cum se subliniază în comunicat, și cum bine știe și simte întregul nostru popor, **inițiatorul** acestei noi măsuri este, ca întotdeauna, cel mai iubit fiu al acestui popor, omul a cărui clarviziune și spirit revoluționar dinamizează energiile creatoare ale întregii națiuni, în mersul ei spre mereu mai bine, spre o viață tot mai îmbelșugată, demnă — tovarășul **Nicolae Ceaușescu. Înfăptuitorul acestei măsuri este Partidul Comunist Român**, cel care își identifică politica sa cu interesele fundamentale ale poporului pe care îl însuflețește, organizează și conduce în opera măreață de zidire pe pămîntul patriei a celei mai drepte și mai umane societăți.

Această măsură, care **se înscrie pe linia înfăptuirii hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului — de ridicare continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii** — se constituie într-o nouă și grăitoare dovadă a politicii consecvente a partidului nostru, al cărui țel suprem îl constituie **omul**, făurarul tuturor bunurilor materiale și spirituale ale societății noastre, de unde și grija neslăbită pentru condițiile sale de muncă și viață, pentru împlinirea armonioasă a personalității sale. Cînd înaltul forum al comuniștilor a adoptat, în unanimitate, Programul de creștere a nivelului de trai în anii 1976—1980, fiecare om al muncii din patria noastră a înțeles bine că acest program, împreună cu Programul suplimentar de dezvoltare economico-socială a țării pînă în anul 1980, constituie un tot unitar. Concret, aceasta înseamnă că bunăstarea noastră depinde numai și numai de munca noastră, că altă sursă pentru creșterea continuă a calității vieții nu există și nici nu poate exista într-o societate a muncii, cum este societatea noastră socialistă. În anii edificării socialiste, în calitatea noastră de proprietari și de producători, dar și de beneficiari ai roadelor muncii noastre, ne-am convins de **legătura indisolubilă, legică, firească dintre dezvoltarea generală a economiei, creșterea venitului național și ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.** Numai pe baza obținerii în primii doi ani ai actualului cincinal a unor rezultate remarcabile în dezvoltarea producției materiale, în creșterea productivității muncii și reducerea cheltuielilor de producție, în identificarea de noi resurse pentru progresul și mai accentuat al întregii economii naționale a fost posibil să înscriem în programul de creștere a nivelului de trai prevederi care depășesc cu mult pe cele inițiale cuprinse în directivele Congresului al XI-lea și din planul cincinal, prevederi de care beneficiază, practic, întregul nostru popor.

Încă din acest an, peste 3 700 000 de oameni ai muncii din 12 importante ramuri ale economiei naționale au beneficiat de majorarea retribuțiilor prevăzute pentru prima etapă. Și, iată, acum, în pragul Anului nou, ceilalți oameni ai muncii au primit cu legitimă bucurie vestea reeșalonării graficului de majorare a retribuției. Hotărît lucru — după cum spune o înțeleaptă vorbă din bătrîni — „semne bune anul are". An care se înscrie în cronica marilor prefaceri înnoitoare din anii Republicii ca o replică dîrză — fără precedent în istorie — dată seismului de la 4 martie de vigoarea unei economii moderne și prospere, de voința oțelită și conștiința revoluționară a unui întreg popor strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general. O asemenea unire în cuget și faptă a unui popor stăpîn pe vrerea și destinele sale a făcut să învingem greutățile primăverii zbuciumate — între admirația și respectul întregii lumi — a făcut să ne suflecăm mînecile, să ne stringem rîndurile, să descoperim în fabricile și pe ogoarele noastre, în noi înșine noi posibilități și resurse, pentru a realiza chiar mai mult decît ne-am propus inițial în acest cincinal. Așa am ajuns să avem un Program suplimentar de dezvoltare economico-socială a țării pînă în 1980, așa am ajuns să accelerăm și mai mult ritmul aplicării măsurilor de majorare a retribuțiilor în prima etapă, așa am ajuns ca la cele 40 de miliarde lei reprezentînd sporurile de cîștiguri prin suplimentarea fondului de majorare a retribuțiilor prevăzut în planul cincinal să se adauge acum alte peste 2 miliarde de lei. De această sumă vor beneficia numeroase categorii de oameni ai muncii. În spiritul politicii partidului nostru de stimulare, cu precădere a personalului muncitor din sfera producției materiale, decretul Consiliului de Stat prevede majorarea retribuțiilor, începînd de la 1 ianuarie 1978, ale oamenilor muncii din ramuri importante ale economiei naționale — industria petrolului, a gazelor și de extracție a gazului metan, lucrări geologice și de foraj, iar de la 1 februarie vor beneficia de majorarea retribuției lucrătorii din transporturi (inclusiv transportul orășenesc), industria pielăriei, blănăriei și încălțămintei, industria sticlei, porțelanului și faianței, precum și din telecomunicații. Pentru alte sectoare și activități, cum sînt industria coopera-

Petre POPA

(Continuare în pag. a V-a)

ÎN PAGINA A II-A ANCHETA NOASTRĂ:

Economisirea severă a energiei electrice și combustibilului — o imperioasă necesitate economică, o îndatorire civică a fiecărui om al muncii!

CETĂȚENI! Economisirea energiei electrice și a combustibilului la locul de muncă și acasă înseamnă un sprijin direct dat dezvoltării economiei naționale, creșterii propriei bunăstări

Imagini din albumul Republicii — anul XXX: *BUCUREȘTI — cartierul Pantelimon*

UN OBIECTIV PRIORITAR AL ÎNTREGII MUNCI POLITICO-ORGANIZATORICE:

VALORIFICAREA REZERVELOR INTERNE ALE PRODUCȚIEI

pentru îndeplinirea Programului suplimentar adoptat de Conferința Națională a partidului

Activitatea de partid în aceste zile la întreprinderea „1 Mai" din Ploiești

O atmosferă de angajare deplină, densă în fapte de muncă remarcabile — iată cum poate fi caracterizat climatul din aceste zile la cunoscuta uzină ploieșteană „1 Mai". Ceea ce impresionează cu deosebire sînt promptitudinea și modul responsabil în care organizațiile de partid, comuniștii uzinei se străduiesc să încorporeze în măsuri concrete, în acțiuni și realizări cotidiene — cu puternic ecou mobilizator în rîndurile întregului personal muncitor din întreprindere — ideile și chemările însuflețitoare ale Conferinței Naționale a partidului, cu privire la scoaterea la iveală de noi și noi rezerve interne pentru îndeplinirea programului suplimentar de dezvoltare adoptat de înaltul forum comunist.

— Îndemnul adresat de secretarul general al partidului de a obține din fiecare leu cheltuit o producție cît mai mare înseamnă, cum bine se știe, atît creșterea productivității, cît și reducerea cheltuielilor materiale — ne spunea tovarășul Mihai Mateescu, secretar adjunct al comitetului de partid din întreprindere. Aceste două direcții de punere în valoare de noi rezerve interne constituie substanța întregii noastre munci organizatorice și politico-educative în aceste zile.

De adevărul celor spuse ne-am putut convinge cunoscînd direct numeroase și variate aspecte ale activității desfășurate de organizațiile de partid din secțiile întreprinderii. Pe primul plan al atenției, ca un laitmotiv al gîndirii și faptei comuniste, se situează preocuparea pentru reducerea continuă a consumului de metal în condițiile ridicării stăruitoare a nivelului calitativ al producției.

— E vorba de un întreg complex de acțiuni menite să antreneze spiritul de inițiativă al muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor în realizarea unui număr cît mai mare de produse din aceeași cantitate de metal — ține să precizeze tovarășul Nicolae Bucura, președintele sindicatului din întreprindere.

Una dintre aceste acțiuni ni s-a înfățișat sub forma unor „fișe de propuneri" șapirografiate, pe care comitetul de partid, în strînsă conlucrare cu consiliul oamenilor muncii și cu sindicatul, le va lansa în aceste zile în întreaga întreprindere. După un preambul în care se subliniază că, în cincinalul revoluției tehnico-științifice, fiecare membru al colectivului este dator să participe direct, prin propunerile și sugestiile sale, la îndeplinirea exigențelor calitative ale producției, se face un apel la contribuții originale pentru găsirea de noi soluții în procesul de reducere a adaosurilor de prelucrare, de modificare constructivă, de creare a noi S.D.V.-uri, totul urmărind un unic scop: micșorarea consumurilor de materii prime, îndeosebi de metal. Iar apoi, un șir de rubrici foarte detaliate (fabricatul sau produsul, denumirea reperului, materialul, numele propunătorului etc.) invită la reflecție activă, la punerea cît mai deplină în valoare a priceperii și inteligenței tehnice a colectivului. E și acesta un exemplu grăitor al democrației economice, muncitorești în acțiune.

— Pentru noi — ne spunea muncitorul comunist Toma Rusea, secretar al comitetului de partid de la turnătoria de oțel și membru în consiliul oamenilor muncii din întreprindere — îndemnul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională, de a pune capăt cu hotărîre risipei, lipsei de răspundere în folosirea materiei prime și materialelor și de a utiliza în mult mai mare măsură deșeurile și materialele secundare a și devenit temeiul activității de zi cu zi. Imediat după încheierea lucrărilor Conferinței Naționale, fără a aștepta vreun semnal „de sus", comitetul nostru de partid a convocat birourile celor trei organizații de bază ce ne sînt subordonate pentru a schița împreună planul de acțiune în această direcție. S-a hotărît ca, prin conlucrarea cu organizațiile de partid din secțiile prelucrătoare, să intensificăm acțiunea de colectare a șpanului pentru a-l „măcina" și folosi în secția noastră la producerea oțelului. În mod concret, s-a lansat chemarea ca proporția de șpan pe fiecare tonă de oțel turnat să sporească la 400 de kilograme, ceea ce va însemna importante economii de fier vechi, care va fi livrat siderurgiei.

Traducerea în viață a acestei hotăriri s-a realizat printr-un întreg complex de măsuri politico-educative: au apărut panouri și lozinci concrete care demonstrau, prin cifre elocvente, ce înseamnă reintrarea fiecărui kilogram de șpan în circuitul producției, s-au publicat la gazeta de perete articole conținînd calcule și comparații convingătoare, dar, mai ales, s-a desfășurat o intensă muncă de la om la om, avînd drept argumente însești realizările obținute pe acest tărîm de comuniști inimoși, ca Gheorghe Barbu, șef de echipă la turnare, Petre Alexandru, șeful unei echipe de oțelari, Gheorghe Șandru, tînăr muncitor cu înaltă calificare la turnătorie și, în același timp, student la fără frecvență etc.

Semnificative pentru strădaniile comuniștilor de la „1 Mai" de a pune în valoare mereu noi și noi rezerve ale producției și a transpune, astfel, integral în practică hotărîrile Conferinței Naționale sînt și căutările creatoare ce se desfășoară pe tărîmul autoutilării.

— La drept vorbind, ținta acțiunii noastre este obținerea unor cît mai mari economii de valută — ținea să precizeze inginerul comunist Cristian Teodorescu, membru al biroului organizației de bază de la proiectare, cunoscut inventator, creatorul unor utilaje care și-au cîștigat o binemeritată prețuire. De altminteri, acest obiectiv a căpătat, mai ales acum, după Conferința Națională, o dimensiune exactă: ne propunem ca, pînă în 1980, numărul utilajelor și instalațiilor realizate aici în uzină, prin forțe proprii, să crească de patru ori, ceea ce va însemna nu numai reducerea importului la mașini gata asamblate, ci și la piese de schimb și subansamble. Firește, acest obiectiv ambițios presupune o încordare a eforturilor de gîndire creatoare pe care organizația noastră de bază le stimulează și le dirijează potrivit unui plan a cărui realizare este urmărită cu consecvență.

Chiar în zilele cînd ne aflam în uzină, un colectiv de comuniști, organizat de biroul de partid, examina cu atenție noile necesități de instalații și utilaje pentru producția tot mai diversificată a întreprinderii în anii ce vin: s-a hotărît să se pună accentul pe elaborarea de agregate tehnologice complexe, de mare randament, care să producă elemente tipizate în sistem modular. Pentru a insufla tuturor compartimentelor de concepție un spirit de căutare neobosită, de continuă nemulțumire creatoare, s-a repartizat cel puțin cîte un comunist în fiecare grup de proiectare.

Firește, nu putem epuiza în aceste însemnări multiplele și feluritele acțiuni întreprinse de comuniștii de la „1 Mai" pentru a scoate la iveală rezerve încă nedescoperite în vederea înfăptuirii neabătute a programului suplimentar de dezvoltare economico-socială adoptat de Conferința Națională. **Esențial e însă climatul de profundă angajare partinică, în care spiritul de emulație, de energie revoluționară devine factor creator de valori materiale.**

Victor BÎRLĂDEANU
Constantin CĂPRARU

Economisirea severă a energiei electrice și combustibilului — o imperioasă necesitate economică, o îndatorire civică a fiecărui om al muncii!

Asigurarea și gospodărirea rațională a combustibililor și energiei — așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — constituie o problemă vitală pentru însăși dezvoltarea în continuare a economiei, a întregii noastre societăți. Utilizarea cu eficiență sporită a combustibilului și energiei în industrie — care consumă două treimi din aceste resurse — impune ca în fiecare unitate economică să se acționeze ferm și perseverent pentru reducerea consumurilor la strictul necesar.

Situația consumurilor pe județe reflectă implicit și modul în care se preocupă de această problemă forurile tutelare ale unităților din diferitele zone ale țării. Trebuie menționat însă că pe ansamblul unor ramuri se înregistrează serioase depășiri ale consumului de energie electrică. Cum explică această stare necorespunzătoare conducerile ministerelor: industriei metalurgice, economiei forestiere și materialelor de construcții, construcțiilor industriale, minelor, petrolului și geologiei, industriei construcțiilor de mașini și agriculturii? Se impun — îndeosebi la unitățile aparținînd ministerelor vizate mai sus — acțiuni multilaterale pentru diminuarea consumului de energie și combustibil.

Energia electrică planificată a fi produsă este riguros determinată — fiind menită să asigure acoperirea cerințelor atît din domeniile industriei, transportului, construcțiilor, agriculturii, cît și din sectoarele social, casnic și edilitar, în condițiile gospodăririi cu înalt simț de răspundere.

Realitatea arată că în domeniul casnic există încă posibilități de economisire a energiei și combustibilului. Iată cîteva date și comparații care ne îndeamnă pe toți ca, zi de zi, în propriile locuințe, să utilizăm energia electrică cu maximă grijă, să fim zgîrciți cu aceasta, în adevăratul sens al cuvîntului. Se știe că:

PENTRU 1 KWH ENERGIE ELECTRICĂ, CÎT CONSUMĂ UN BEC DE 100 W ÎN 10 ORE, SE FOLOSESC 1,5 KG LIGNIT, SAU 280 GRAME PĂCURĂ, ORI 0,320 MC GAZ METAN.

UN BEC DE 100 W UTILIZEAZĂ ÎNTR-UN AN O CANTITATE DE ENERGIE PENTRU PRODUCEREA CĂREIA SE CONSUMĂ APROAPE 300 KG LIGNIT.

DACĂ S-AR FOLOSI BECURI DE PUTERI MAI MICI, ADECVATE CERINȚELOR, S-AR PUTEA ECONOMISI ÎNTR-UN AN: 75 KG DE LIGNIT — LA UN BEC DE 75 W; 120 KG DE LIGNIT — LA UN BEC DE 60 W; 180 KG LIGNIT — LA UN BEC DE 40 W.

Calculul, multiplicat la numărul de aproape 5 milioane de abonați — pentru consumul casnic — atinge valori importante.

DACĂ ÎN FIECARE LOCUINȚĂ S-AR REDUCE SĂPTĂMÎNAL CONSUMUL DE ENERGIE ELECTRICĂ NUMAI CU 1 KWH, ÎNTR-UN AN, S-AR REALIZA O ECONOMIE ECHIVALENTĂ CU PRODUCȚIA PE TIMP DE PESTE O JUMĂTATE DE AN A HIDROCENTRALEI ARGEȘ.

Tocmai de aceea, este necesar ca și în domeniul casnic să se manifeste o mai mare receptivitate față de consumul cît mai rațional de energie și combustibil, aceasta fiind în interesul general al economiei naționale, al nostru al tuturor.

CUM A EVOLUAT CONSUMUL? în perioada 1-20 decembrie

Începînd cu luna noiembrie „Scînteia" publică situația, pe județe, în domeniul consumurilor energetice. Care este nivelul atins în consumul de energie electrică după două decade din luna decembrie? Iată situația, așa cum rezultă din datele furnizate de la Dispeceratul energetic național.

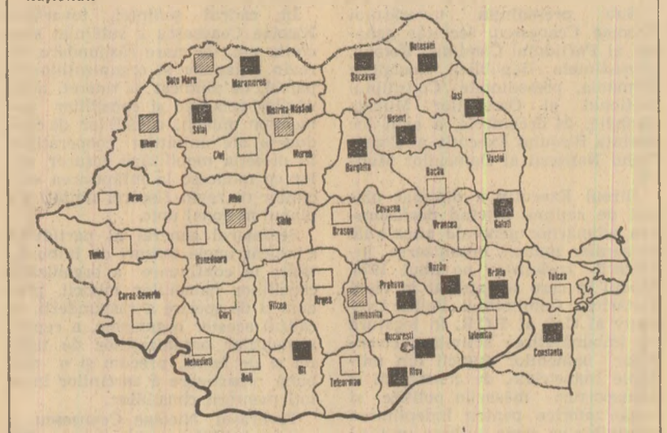

DEPĂȘIT

În județele:

● **BUZĂU** — cu 14,4 la sută (rezultate necorespunzătoare înregistrîndu-se la Fabrica de cherestea și mobilă din Nehoiu, întreprinderea „Textila" din Buzău).

● **SUCEAVA** — cu 10,8 la sută (consumurile suplimentare se localizează la Combinatul de prelucrare a lemnului din Suceava, Exploatarea minieră Tarnița și Filatura de bumbac din Gura Humorului).

● **CONSTANȚA** — cu 10,5 la sută (depășirile sînt în principal datorate Întreprinderii de transport țiței prin conducte și Întreprinderii de celuloză și hîrtie din Constanța).

● **HARGHITA** (Întreprinderea de prelucrare a lemnului și Întreprinderea de utilaje și piese de schimb din Miercurea Ciuc).

● **GALAȚI** (Combinatul siderurgic și întreprinderea „Textila" din Galați).

● **ILFOV** (întreprinderea „Dunărea" din Giurgiu, Trustul petrolului din Bolintin).

● **MARAMUREȘ** (Întreprinderea metalurgică de metale neferoase și Filatura de bumbac din Baia Mare).

● **BRĂILA** (Întreprinderea de utilaj greu „Progresul" din Brăila).

● **SĂLAJ** (Întreprinderea de produse casnice și Filatura de bumbac din Zalău).

● **PRAHOVA** (Combinatul petrochimic din Brazi, Întreprinderea mecanică din Plopeni și Filatura de lînă pieptănată din Mizil).

● **OLT** (Întreprinderea de aluminiu din Slatina, Întreprinderea de vagoane din Caracal și întreprinderea „Textila" din Slatina).

● **NEAMȚ** (Combinatul de lianți și azbociment din Bicaz, întreprinderea mecanică „Ceahlăul" din Piatra Neamț și Întreprinderea de țevi din Roman).

● **IAȘI** (Întreprinderea de piese auto și întreprinderea mecanică „Nicolina" din Iași).

● **BUCUREȘTI** (Întreprinderea de mașini grele, „23 August", „Vulcan", „Semănătoarea" ș.a.).

● **BOTOȘANI** (întreprinderea textilă „Moldova" din Botoșani).

LA LIMITĂ

În județele:

DÎMBOVIȚA, SATU MARE, ALBA, BIHOR, BISTRIȚA-NĂSĂUD.

Dacă o serie de unități cum sînt: Combinatul de oțeluri speciale din Tîrgoviște, întreprinderea „Unio" din Satu Mare, întreprinderea „Refractara" din Alba Iulia, întreprinderea de bere și spirt din Oradea și Întreprinderea textilă din Năsăud nu ar fi depășit repartițiile, județele de mai sus ar fi reușit să obțină economii.

ECONOMII

Dintre județele care s-au încadrat în repartițiile planificate și au obținut economii de energie, menționăm:

MUREȘ, CARAȘ-SEVERIN, TIMIȘ și VRANCEA.

Rezultatele bune trebuie să fie nu numai menținute, dar chiar îmbunătățite. Este posibil acest lucru dacă ne gîndim că 34 de unități industriale din aceste patru județe nu au reușit în perioada 1—20 decembrie să se încadreze în repartițiile planificate.

Ion LAZĂR

PENTRU MECANIZATORI, ȘI IARNA ESTE MULT DE LUCRU

Și în acest an, în ciuda condițiilor climatice mai puțin favorabile, cooperativa agricolă din Gîrbovi, județul Ilfov, a obținut recolte mari la hectar: 5 010 kg grîu, 6 060 kg porumb, 2 700 kg floarea-soarelui, 45 000 kg sfeclă de zahăr, 1 500 kg fasole. După cum aprecia tovarășul Marcel Dobra, președintele cooperativei, rezultatele bune pe care această unitate le obține an de an în sporirea producției vegetale se datoresc, în mare parte, muncii mecanizatorilor. Secția S.M.A. care servește cooperativa dispune de 80 tractoare de diferite mărimi, 27 semănători, 25 cultivatoare, 13 combine autopropulsate pentru recoltarea cerealelor păioase, două combine pentru strins sfeclă de zahăr și numeroase alte utilaje care asigură un grad înalt de mecanizare a lucrărilor. De altfel, în această cooperativă s-a reușit să se mecanizeze toate lucrările — de la pregătirea terenului și pînă la recoltat — la cerealele păioase, floarea-soarelui, soia și în proporție de circa 60 la sută la porumb și sfecla de zahăr.

Acum, lucrările în cîmp au încetat. Obiectivul aparatului de fotografiat a surprins cîteva momente din activitatea mecanizatorilor și mecanicilor de la secția S.M.A. Gîrbovi: revizuirea combinelor pentru recoltarea furajelor (prima fotografie), repararea tractoarelor (fotografia a doua) și a semănătorilor pentru cereale păioase (fotografia a treia).

Avînd numeroase utilaje reparate, după cum ne spuneau mecanizatorii, peste cîteva zile ei vor începe să transporte și să administreze îngrășăminte. Începe, așadar, bătălia recoltei anului 1978, recoltă care trebuie să fie mai mare decît în acest an.

AVEM DATORIA SĂ NE ÎNTREBĂM ÎN FIECARE ZI LA LOCURILE DE MUNCĂ ȘI ACASĂ: CÎTA ENERGIE ELECTRICĂ ȘI CÎT COMBUSTIBIL AM FI PUTUT ECONOMISI DACĂ AM FI DOVEDIT MAI MULTĂ GRIJĂ ÎN FOLOSIREA ACESTEI AVUȚII NAȚIONALE?

OPINII MUNCITOREȘTI

„Să faci un lucru util și apreciat — o mare satisfacție"

Convorbire cu muncitorul Stelian MUREȘANU, vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de la întreprinderea de mașini grele București, membru în Consiliul Național al Oamenilor Muncii

— Cine sînteți dv., tovarășe Stelian Mureșanu?

— Cine să fiu? Sînt muncitor. Asta sînt și asta vreau să rămîn. În anul 1954 am terminat școala profesională și am început să lucrez la „Vulcan", în cazangerie. Muncă grea. Dar și muncă frumoasă, bărbătească. Nu cred că mi se potrivește o altă meserie mai bine decît cea de cazangiu. Din 1969 lucrez aici, la I.M.G.B. Tot la cazangerie. De fapt îi spune secția de mecano-sudură. Dar tot cazangerie e. Între timp am terminat și liceul. Am dat și examen la facultate, la politehnică.

— Care este cea mai mare realizare a echipei pe care o conduceți?

— Greu să aleg. Fiecare utilaj este o realizare, în care investim tot ce avem mai bun ca pricepere. Noi nu alegem. În tot ce facem căutăm să punem suflet și pasiune.

— Și, totuși, care rămîne cea mai de preț realizare?

— Poate preîncălzitorul de la turbina de 330 de MW, un utilaj în care încorporăm 750 de piese, toate realizate aici în secție. Sau poate grinda mobilă — subansamblu de mare complexitate, pe care-l fabricăm pentru strungurile carusel grele. Uitați-vă, ăsta-i desenul. De fapt, toată documentația subansamblului se află tot timpul la îndemîna muncitorilor.

— Ați construit și construiți utilaje de mare complexitate, apreciate de beneficiari. La comitetul de partid al întreprinderii ni s-a spus că aveți cea mai bună echipă. De cinci ani consecutiv sînteți fruntași pe întreprindere. Cum „se construiește" o echipă fruntașă?

— Dacă mă gîndesc bine, cred că echipa pe care o conduc este cea mai mare realizare de cînd sînt aici. După mine, totul a mers firesc. În '69, cînd am venit aici, eram doar trei în echipă. Și de la an la an am tot crescut. La mine, oamenii în echipă au venit, nu au plecat.

— În timp ce vă căutam prin hală, un muncitor ne-a spus: „așta-i mașina lui «nea Stelică»"...

— Da, e o mașină a cărei realizare mă obseda de mult timp. Vedeți, noi incorporăm în utilajele fabricate sute de kilometri de țeavă, pe care trebuie s-o îndoim artistic, cu precizie. Nu se admite nici cea mai mică deformare a diametrului țevii. Pînă nu de mult aceste serpentine se executau manual sau în colaborare cu uzina „Vulcan", care avea mașini specializate. La un moment dat eram în pericol să nu ne facem planul, datorită acestor serpentine, pe care le primeam greu. La noi, muncitorul nu se poate mulțumi să execute numai ceea ce i se cere; a fi muncitor înseamnă a nu te mulțumi cu drumuri deja bătătorite, ci a crea mereu ceva nou, mai bun. Am început, deci, să ne gîndim ce am putea face ca operația respectivă să fie efectuată chiar aici, în cadrul echipei noastre. Așa am realizat două mașini cu forțe proprii. Au dat rezultate foarte bune.

— Unii tineri cu care am discutat vă spun „părinte"...

— Așa e. Cu toate că eu am doar 40 de ani, iar ei 25—30 sau mai mult. Eu mă apropii de ei foarte mult. Le ascult necazurile, caut să-i ajut. Vin la mine și cu bucurii și cu necazuri. Da, poate că sînt ca un fel de tată. Dar un tată de altfel destul de sever. Cînd e vorba de treabă nu discut. Le cer disciplină, le cer atenție și seriozitate.

— Ce se întîmplă cînd un membru al „familiei" încalcă statutul disciplinei? Îl sancționați?

— Nu prea ajung în faza sancționării. Dacă unul lipsește, întîrzie, realizează o lucrare proastă, îl pun în discuția colectivului. Discutăm tot „în familie", la încheierea schimbului. Știți care-i rezultatul? Vin oamenii la mine și îmi zic: „Dați-mi sancțiune scrisă", „tăiați-mi ziua", numai să nu-i pun în discuția colectivului. Asta e un lucru bun. Înseamnă că oamenii sînt sensibili la critică. Eu sînt înțelegător față de toți, dar nu-i iert nici la cea mai mică greșeală. Mica greșeală de azi e ca un bulgăre de zăpadă care mîine începe să se rostogolească și să se mărească, pînă se face avalanșă. Atunci e tîrziu. Atunci recurgi la sancțiuni. Și, de multe ori, lucrurile nu se mai îndreaptă. Educația, respectul pentru muncă se cultivă zi de zi, aș zice ceas de ceas. Sînt tată a trei copii. Și așa gîndesc, așa procedez și acasă, ca aici în fabrică. Știm că Nuță și-a luat mașină, că Frîncu stă la cămin și că vrea locuință la bloc, că Chiper are trei copii, iar Stănilă 2 copii și că uneori au probleme cu transportul lor la școală sau la grădiniță, că Trifu și-a luat mașină ș.a. Pe toți cei 86 de oameni din echipă îi cunosc ca pe propriii mei copii. Îi ajut, fac tot ce pot pentru ei, dar și cînd le cer ceva, toți sar ca unul.

— Recent ați fost desemnat vicepreședinte al consiliului oamenilor muncii din întreprindere și membru în Consiliul Național al Oamenilor Muncii. Cu ce gînduri porniți la drum cazangiul Stelian Mureșanu în exercitarea acestor funcții de înaltă răspundere politică?

— Nu este numai o răspundere politică, o răspundere care vizează creșterea autorității cuvîntului muncitoresc în elaborarea unei decizii. Este și o răspundere economică precisă și una socială. În calitate de vicepreședinte al consiliului oamenilor muncii, răspunderile sînt substanțial sporite. Partidul desemnează muncitorii în funcții de conducere pornind, pe de o parte, de la necesitatea întăririi efective a rolului conducător al clasei muncitoare și, pe de alta, de la cerința mai bunei cunoașteri a realității. Vedeți, noi lucrăm acolo, cum se zice, în miezul fierbinte al producției. Munca noastră e concretă. Calitatea omului, capacitatea fiecăruia se reflectă direct în ceea ce face. În produsele noastre. Avem simțul lucrului concret. De aceea, cred eu, muncitorii au și curajul opiniei. Iar cînd știi că îi reprezinți pe muncitori, opinia o exprimi foarte sincer, ferm, muncitorește. Fie că te afli în întreprindere sau în afara ei, în ședința Consiliului Național.

— În acest sens, pentru ce își propune să militeze noul vicepreședinte al Consiliului oamenilor muncii de la I.M.G.B.?

— Mai întîi pentru a stimula dezbaterea colectivă, într-un mod deschis și eficient. Sînt ședințe de consiliu în care reprezentanții muncitorilor tac, nu-și spun părerea. Nu știu de ce. Voi lupta hotărît pentru instaurarea unui climat de dezbatere muncitorească. Sînt bune, nu zic, opiniile specialiștilor. Dar dacă se împletesc firesc cu cele ale muncitorilor, este și mai bine. Apoi, vreau să ridic cu toată seriozitatea problema introducerii și generalizării acordului global. Nu se mai poate tolera situația de acum. De atîta vreme ni se cere să generalizăm acordul global și noi de-abia ne mișcăm. Sîntem încă la început. Ne lipsește o gîndire organizatorică în ceea ce privește trecerea la acordul global. Totodată, voi continua să stimulez pe toate căile eforturile colectivului pentru mecanizarea lucrărilor. Se consumă la noi încă multă muncă fizică.

— Și pentru ca reușita să fie deplină, cum credeți că ar fi mai bine să acționați?

— Exercitîndu-mi atribuțiile ce-mi revin în această calitate de vicepreședinte. Eu, deocamdată, voi ridica aceste probleme în ședințele de consiliu. Cît privește modalitățile concrete de acțiune, îmi este mai greu să le spun. Oricum, deocamdată, important e să faci propuneri de perfecționare a activității și să acționezi pentru realizarea lor. Apoi, este foarte important ca noi, cei care am fost desemnați în aceste funcții, să fim înarmați cu elementele fundamentale ale conducerii științifice. Mă preocupă această problemă, deoarece conducerea după ureche, empirică, nu poate da rezultatele dorite. N-ar fi lipsit de interes dacă, pentru început, comitetul de partid al sectorului ar încerca să organizeze în acest sens cursuri speciale.

— Sau, poate, chiar comitetul de partid al întreprinderii.

— Oricum, ceva trebuie făcut. Eu am mai citit și citesc despre elementele conducerii științifice. Dar altfel este cînd aceste cunoștințe sînt dobîndite într-un sistem organizat. Am deprinderea lucrului concret și de aceea și aici, în exercitarea conducerii, vreau să mă sprijin pe o bază solidă, pe elementele conducerii științifice, domeniu în care secretarul general al partidului a trasat o serie de direcții principale de acțiune.

Viorel SĂLĂGEAN
Dumitru TÎRCOB

În alimentația publică băcăuană

Preocupări pentru diversificarea preparatelor

De curînd, la restaurantul „Parcul trandafirilor" din Bacău a fost organizată o amplă expoziție de preparate culinare. Cele peste 700 de sortimente de bucătărie, patiserie și cofetărie sintetizau de fapt strădaniile lucrătorilor, specialiștilor din cadrul întreprinderii de alimentație publică din localitate pentru a oferi consumatorilor o gamă largă de preparate culinare care să corespundă gusturilor și preferințelor fiecăruia. Tovarășul Emilian Rusu, directorul întreprinderii, ne spunea că în toate unitățile de alimentație publică din Bacău se realizează astăzi o gamă largă de sortimente specifice bucătăriei românești. În unitățile cu autoservire, cum ar fi „Macul roșu", „Carpați", „Lacto-vegetarian", a fost extinsă gama gustărilor pe bază de brînzeturi, de legume și pește. Un pas înainte s-a făcut și în statornicirea personalității unor restaurante ca „Moldoveanca", „Popasul Gherăiești", „Parcul libertății", care pun la dispoziția consumatorilor un sortiment bogat de preparate tradiționale, specific moldovenești. De menționat că peste 80 la sută dintre aceste preparate sînt din producție proprie. (Gh. Baltă).

REPORTAJ DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

SUB STEMA REPUBLICII ÎN ANUL XXX

Botoșani — metamorfozată, izvorîtă din adînci prefaceri economice și sociale, priveliștea actuală a municipiului a îngropat în uitare amintirea tîrgului patriarhal de altădată

Un colț de țară, colțul din dreapta, sus... Botoșani. Colț de grădină — căci o mare și fertilă grădină este acum, după trei decenii de Republică, România socialistă. Colțul de grădină din care au răsărit anemonele lui Luchian, elegiile lui Eminescu, răscolitorul cîntec al lui Enescu... Și colțul de țară în ale cărui lacuri limpezi (căci e ținutul celor mai multe și mai limpezi lacuri) se oglindește — într-o simbolică sinteză economică și socială — chipul nou, însorit de adînci prefaceri, al întregii Republici.

BOTOȘANI — geografie în perpetuă schimbare

- **În cincinalul actual, investițiile alocate pentru dezvoltarea județului Botoșani se ridică la peste 10,2 miliarde lei, față de 4,1 miliarde lei în perioada 1971–1975.**
- **S-au construit în ultimul deceniu: Întreprinderea de utilaj și piese de schimb pentru industria ușoară; Întreprinderea de corpuri de iluminat Dorohoi; Întreprinderea „Electrocontact" Botoșani; Fabrica de lapte praf Botoșani; Întreprinderea de organe de asamblare Botoșani; Fabrica de nutrețuri combinate Botoșani; Fabrica de mobilă Botoșani; Întreprinderea de izolatori electrici Botoșani. Au intrat în funcțiune noi capacități la: Întreprinderea textilă „Moldova" Botoșani, Întreprinderea de confecții Botoșani, Întreprinderea mecanică Botoșani și altele.**
- **Între anii 1967–1975 s-au construit în județ 6 000 de apartamente. În cincinalul actual se construiesc alte 14 000.**

Se vorbește despre Botoșani ca despre județul atîtor oameni de seamă. Eminescu, Enescu, Iorga, Luchian, Băncilă, Antipa... Numai simpla enumerare a personalităților de obîrșie botoșăneană ar consuma aici încă multă cerneală tipografică. Se vorbește, de asemenea, despre Botoșani ca despre un județ cu vechi tradiții revoluționare. Și e întru totul îndreptățit: la Flămînzi, ca să întoarcem doar cîteva file ale istoriei, s-au aprins flăcările marii răscoale a țăranilor anului 1907; la Botoșani, în 1933, apărea primul număr al „Clopotului" — ziar comunist, înscris pentru totdeauna în analele mișcării noastre muncitorești. Sînt repere istorice pe care le aduc uneori în discuțiile lor localnicii. Cel mai adesea însă, botoșănenii discută despre prezent. Despre prezentul care, în mod firesc, îi preocupă. Verbul cel mai des folosit este „a construi". Conjugat în toate felurile posibile. „Construim" sau „avem de construit" sau: „trebuie să mai construim"... Și-a început ascensiunea în primul an de Republică și și-a continuat-o vertiginos. Verbul se referă la noi și mari construcții industriale, dar și la blocuri noi, cartiere noi, case, drumuri, poduri, grajduri, fîntîni ș.a.m.d.

Biografia unui constructor — biografia unui județ

Da, marea personalitate a prezentului botoșănean este **constructorul.** Din cei peste 8 000 de oameni ai muncii ciți există în județ în întreprinderile de construcții civile și industriale (fără a-i mai socoti pe constructorii în regie proprie sau pe constructorii prestatori de servicii) am ales unul. Biografia aleasă de noi la întîmplare — cea a lui **Mihai Șuhanea** — e caracteristică oamenilor acestor locuri și din alte puncte de vedere. Anume:

— M-am născut în satul Stăuceni. Părinții erau țărani. N-am avut posibilități să învăț prea multă carte. Meseria însă am îndrăgit-o de mic. M-a dus tata, o dată, la Botoșani, prin '50 mi se pare, și-am văzut cițiva zidari lucrînd pe o schelă. Lucrau, cred, la primul bloc ce se zidea în Botoșani. Mi-a plăcut. Mi-am zis atunci că asta ar fi o meserie frumoasă pentru mine. Nu bănuiam ce viitor o să aibă aici, la noi, și în toată țara. În armată s-a întîmplat să lucrez la construcții. Și m-am întors ca zidar. Mulți ani am făcut naveta. În '67 mi-am construit o casă, cu mîinile mele, aici, în Botoșani. Și de-atunci sînt botoșănean.

Ca el, Mihai Șuhanea, au parcurs drumul spre oraș mulți, foarte mulți țărani. Constructorii, aproape toți, au fost țărani. Într-un fel, orașul a fost construit de țărani. Însuși primarul actual al municipiului, **Dumitru Marin**, a plecat din satul Văculești. A devenit constructor. A lucrat pe mai multe șantiere din fosta regiune Suceava. A construit și în Botoșani. A fost diriginte de șantier la noul sediu politico-administrativ. Apoi a devenit activist de partid.

— Care e problema numărul unu pe agenda dumneavoastră de lucru, tovarășe primar?

— Construcțiile, vine lapidar răspunsul.

Și ne vorbește în continuare despre **cele peste 2 600 de apartamente** prevăzute a se construi anul acesta în municipiu și încă vreo 200 în plus. E un angajament ferm al constructorilor.

Răsfoim, împreună cu primarul, filele unei monografii. E scrisă de unul dintre dascălii botoșăneni, în preajma anului 1933, anul de apogeu al așa-zisei prosperități capitaliste de la noi. Cităm: „Populația, în afara celor înstăriți, locuiește în case dărăpănate, înghesuite una într-alta, strîmtorate ca vai de ele. Ici-colo, cîte o casă cu etaj". E o imagine încă zgîrcită în atribute negative. „Dar, ne spune primarul, comparația cu capitalismul e și ea, de mult, depășită. Azi ne comparăm cu noi înșine. Nu ne mai comparăm nici măcar cu anul 1950. Poate doar cu 1967 sau chiar cu 1975".

Într-adevăr, comparăm investițiile din ultimele două cincinale. În perioada 1971—1975 județului Botoșani i-au fost alocate pentru dezvoltare 4,1 miliarde lei. În cincinalul actual, volumul investițiilor destinate dezvoltării județului se ridică la peste 10,2 miliarde lei. Deci, cu încă o dată și jumătate mai mult. Ce rațiune a dictat acest volum de investiții? Este tocmai acea prevedere din Programul partidului care se referă la dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor țării. În privința aceasta, ținutul Botoșanilor avea de recuperat un serios decalaj — moștenire a trecutului. De aceea, față de cele aproape 6 000 de apartamente cîte s-au construit în județul Botoșani în perioada 1967—1975, numărul celor ce se vor construi în actualul cincinal va fi mai mult decît dublu: aproape 14 000. Și tot astfel, față de cele 9 capacități de producție industrială cîte s-au pus în funcțiune în cincinalul trecut (între care I.U.P.S., „Electrocontact", Întreprinderea pentru corpuri de iluminat Dorohoi etc.) numărul celor ce se vor pune în funcțiune în localitățile județului Botoșani, pînă la sfîrșitul acestui cincinal, va fi aproape triplu: 22.

Exact: dacă e să stabilim o identitate între biografia unui om și a județului său, aici la Botoșani, omul acela nu poate fi decît constructor. Amănuntele vieții lui se confundă cu istoria locurilor.

— Pe unde ai lucrat, de cînd ești constructor, tovarășe Mihai Suhanea?

— Păi, am lucrat mai întîi la construcția uzinelor textile „Moldova" care se dezvoltau. Era prin anii cincizeci. (Uzinele textile din Botoșani s-au numărat printre primele construcții industriale ale socialismului, atunci, în primii ani ai Republicii — n.n.). Am lucrat apoi la multe alte construcții mai mici. De fapt, pentru noi, constructorii, cam prin '67 a început marea bătălie... (Epoca de mare avînt economic, de după Congresul al IX-lea al partidului, s-a făcut puternic resimțită și la Botoșani — n.n.). Am lucrat întîi la blocul B 7 de pe strada Marchian... Începea construcția cartierului „Mihai Eminescu". Am construit apoi o creșă de copii. Pe urmă hotelul „Parc". Pe urmă am lucrat la sediul politic-administrativ. Pe urmă la hotelul „Rapsodia" și la alte cîteva obiective... Cînd m-am uitat înapoi la ce-am făcut noi, constructorii, orașul căpătase de acum o altă față. Fața care ne arată cum o să fie el, mai tîrziu. Am mai construit și prin județ. O bază de aprovizionare pentru agricultură, un depozit I.L.F., un liceu nou la Ripiceni. Și din nou la Botoșani, la I.J.I.L. „Flacăra roșie" și la blocuri... Pe urmă, din nou în județ, blocuri noi la Săveni și la Dorohoi, un complex de creștere a animalelor la Bucecea... Și iar la Botoșani, în cartierul „Eminescu", la un cămin de nefamiliști, la dezvoltarea fabricii de confecții, din nou la blocuri în alt cartier... Și tot așa... Am construit și obeliscul de la hotarul județului, pe șoseaua Sucevei... E un obelisc acolo, cu stema județului. Am lucrat la el pur și simplu cu emoție. E un fel de emblemă a ceea ce s-a făcut aici, la noi. Și s-a făcut mult. Asta trebuie s-o știe cei care intră pe acolo în județul nostru...

Șuhanea, alături de toți cei peste 8 000 de constructori, tovarăși de muncă pe șantierele județului, zidește mereu și mereu. Blocuri și fabrici, grădinițe și magazine, depozite și școli, baraje și cinematografe... Știe ce înseamnă toate astea. A văzut cum, rînd pe rînd, construcțiile înălțate de el au devenit viață și civilizație modernă, au adus în existența botoșănenilor un orizont însorit. Într-o zi a descoperit că el, de fapt, e și creator de... geografie. A descoperit asta din întîmplare. Șuhanea este căsătorit și are patru copii. Într-o clipă de destindere, seara acasă, și-a aruncat ochii pe manualul de geografie pentru clasa a III-a, al fiicei sale Felicia. În clasa a III-a, școlarii învață geografia județului lor...

Manualul cu paginile mereu depășite de viață

Șuhanea a deschis cartea de geografie a județului la pagina despre orașe. Cu numărul lor de locuințe noi...

— Dar nu-i bine! a exclamat el intrigat. Sînt mai multe! Păi numai anul ăsta cîte am construit...

— Tăticule, cartea nu-i de anul ăsta.

— Dar de cînd e?

— De anul trecut.

— Păi, cum? Vă dau cărți vechi?

Dar s-a calmat repede. „Cît de repede se învechește un manual de geografie!? și-a zis el. Dacă mă gîndesc bine, și eu l-am învechit. Ce vină am? Nici una. Numai «vinovății» de-astea să am eu!" Și a zîmbit. „Iată-mă și autor de geografie!". Nu e singurul, desigur. Autori ai geografiei în perpetuă și rapidă schimbare sînt foarte mulți aici, la Botoșani. Numărul lor se confundă cu numărul tuturor celor care, muncind cu sîrguință, înfăptuind Programul partidului, aduc noi și noi modificări în structura economică și socială a județului.

— Așa, dacă vrei să știi, i-a spus Felicia tatălui ei, uite, aici scrie că în Botoșani sîntem 43 000 de locuitori. Dar tovarășa învățătoare ne spunea că acum sîntem mai mulți, 60 000...

— Da, spunea reporterilor **Severin Zofotă,** secretarul consiliului popular municipal, înregistrăm la ora actuală o populație de peste 63 000 locuitori, iar numărul lor e în continuă creștere, date fiind noile locuri de muncă ce se creează. Precizez însă, aceștia sînt locuitorii cu domiciliul stabil, întrucît avem și un mare număr de flotanți, îndeosebi în rîndul elevilor...

Răsfoim în continuare, împreună cu Felicia, manualul de geografie pentru clasa a III-a, editat în anul 1976, deci numai cu un an în urmă. Iar Felicia își amintește că „tovarășa învățătoare a noastră ne-a spus că în curînd industria constructoare de mașini va cunoaște și la noi o mare dezvoltare, că va exista și o industrie chimică, iar că industria ușoară se va dezvolta și în unele sate și că...".

Manualul este vizibil depășit. Nu din vina autorilor. Ci „din vina" prefacerilor zilnice ce se produc pe meleagurile străvechi ale Botoșanilor. Numai că:

— Pentru noi, învățătorii, ne spunea **Alexandru Radu,** de la Școala generală nr. 11 din Botoșani, nu-i nici o dificultate. Manualul este doar un instrument orientativ, metodologic. Noi trebuie să-l actualizăm mereu în orele de clasă. Deși, altădată — știu asta din experiența mea de peste 30 de ani — un manual de geografie al județului ar fi rezistat 10 ani, și chiar mai mult. Acum adaptăm datele din manual la realitățile care se schimbă de la o lună la alta. Nu putem să oprim viața în loc ca să rămînă bun manualul de geografie... Au apărut, de exemplu, ramuri industriale noi. În primăvară va trebui să le vorbesc copiilor și despre industria prelucrării cauciucului, și despre porțelanul ce urmează să se fabrice la Dorohoi, și despre comunele Ștefănești și Bucecea, ce urmează a deveni orașe, și despre exploatarea nisipului cuarțos în comuna Hudești, și despre industrializarea Flămînzilor, care, unindu-se cu fosta comună Nicolae Bălcescu, va deveni, așa cum s-a scris în această primăvară, centru urban. Da, cel mai bun manual de geografie a județului este viața însăși. Copiii învață geografia și din ceea ce văd și trăiesc.

20 000 de noi locuri de muncă

„Industrii nu avem decît morile și cîteva fabrici de spirt" — consemna același autor al vechii monografii. După Congresul al IX-lea al partidului a început ceea ce mai tîrziu s-a numit deceniul dezvoltării accelerate. La începutul cincinalului trecut s-a inaugurat platforma industrială a Botoșanilor. Primul obiectiv — Întreprinderea de utilaje și piese de schimb. De atunci, aproape anual a intrat în producție cîte o nouă întreprindere. În prezent, pînă sub coasta satului Cătămărăști, se desfășoară panorama unei vaste zone industriale. Întîlnești aici: întreprinderea „Electrocontact", întreprinderea de izolatori electrici de joasă tensiune, întreprinderea de șuruburi, atelierul de forjă al I.M.A.I.A., fabrica de mobilă... Roade ale investițiilor din cincinalul trecut, ca și din cel actual. Între timp, zona industrială s-a extins spre oraș. Și astfel, alături de întreprinderea textilă „Moldova" au început lucrările de construcții pentru I.A.T.C. (Întreprinderea pentru articole tehnice din cauciuc), Întreprinderea pentru țesături tip bumbac. La Dorohoi, zona industrială a fost inaugurată de Întreprinderea pentru corpuri de iluminat. A început, alături, și construcția fabricii pentru porțelanmenaj.

„Botoșaniul — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitei efectuate în județul Botoșani în vara anului 1975 — **va trebui să devină un puternic centru industrial".** Și, față de ceea ce a fost cu numai un deceniu în urmă, Botoșaniul este de nerecunoscut sub raport industrial.

Ce va fi? „Oamenii muncii din industria botoșăneană — ne informează inginerul **Ioan Floareș,** vicepreședinte al consiliului județean de control muncitoresc — susțin acum o adevărată bătălie cu timpul. Angajamentul nostru este: 1,5 miliarde lei producție industrială peste prevederile acestui cincinal. Și-l vom îndeplini. Numai un singur argument: pînă la 31 decembrie a.c. vom realiza, pe cei doi ani ai actualului cincinal, o producție suplimentară în valoare de aproape 700 milioane lei". Actualul cincinal va aduce apa vie a industrializării și în orașul Darabani: o filatură tip bumbac; ca și în orașul Săveni — o fabrică de pasmanterie; ca și în viitorul centru urban Flămînzi — o fabrică de ață. Și, firește, alte capacități de producție în municipiul Botoșani și în orașul Dorohoi. Va crește, totodată, productivitatea muncii cu 234 la sută față de anul 1975.

Scopul acestei rapide dezvoltări industriale se confundă cu consecințele ei imediate și de perspectivă. Mii de oameni au căpătat, astfel, un loc de muncă și un venit sigur, în continuă creștere. S-au produs schimbări substanțiale în structura populației. Au apărut zeci de profesii noi. Se întîmplă și la Botoșani ceea ce se întîmplă în toate celelalte județe care au trăit, în acești ani, ritmuri înalte de dezvoltare: localnicii care cu ani în urmă își căutaseră o profesie în centre industriale vechi se întorc acum acasă. La Întreprinderea de șuruburi, de exemplu, intrată în producție anul acesta, directorul **Nicolae Sfranghiu** ne spune:

— Pe cei mai mulți i-am calificat aici. I-am adus acasă pe cei plecați. În etapa a doua vom avea un număr dublu de muncitori. Avem aici meserii cu totul noi: presatori, ștanțatori, filetatori, reglori... Meserii de precizie, de finețe... Am repartizat, pînă acum, 120 de apartamente. Și primim mereu altele. Aici, în noua industrie botoșăneană oamenii încep dintr-o dată o altă viață. Cu o profesie nouă, cu un apartament nou, cu o retribuție bună și trăind într-un oraș modern. Ne construim și un grup școlar și un cămin de nefamiliști.

E doar una dintre întreprinderile noi ale județului. Și nu cea mai mare. Dar cît de adînci prefaceri aduce numai ea în viața localnicilor! Multiplicați fenomenul la proporțiile întregii platforme industriale a Botoșaniului. Și veți înțelege că industrializarea este aici — ca pretutindeni în țară — soarele binefăcător al vieții și civilizației socialiste. Iată și o cifră: pînă la sfîrșitul acestui cincinal se vor crea în județ 20 000 noi locuri de muncă.

Dialoguri din care se reconstituie un destin colectiv

Constructorul Mihai Șuhanea mai are o soră și un frate. Ar fi putut și ei să-l urmeze spre oraș. „Le-a plăcut însă să lucreze în agricultură — ne spune Șuhanea. Poate că m-ar fi urmat dacă în agricultură nu s-ar trăi, pentru cine muncește, la fel de bine ca și în industrie, ca și în construcții..."

Există în județ 130 de cooperative agricole de producție, care cultivă 297 000 de hectare. Și 6 întreprinderi agricole de stat (cu 36 000 ha). Și, de asemenea, 17 întreprinderi de mecanizare a agriculturii. Lucrează pe ogoare 3 500 de tractoare, 800 de combine, un mare număr de alte mașini agricole.

Sînt cifre într-o continuă creștere. Din 1965 pînă acum dotarea agriculturii s-a triplat. În creștere sînt și producțiile. Producția globală agricolă a înregistrat în cincinalul 1971—1975 un spor anual de 14,7 la sută față de cincinalul anterior. Au crescut, de asemenea, producțiile în zootehnie. Ca și numărul total al animalelor. Ca și gradul de modernizare a muncii. Investițiile alocate agriculturii județului în actualul cincinal înregistrează o creștere de 114 la sută față de cele alocate în cincinalul anterior. Numai pentru lucrări de irigații, îndiguiri și desecări, pentru combaterea eroziunii solului etc se va aloca, pînă la finele cincinalului, o sumă în valoare de aproape 3 miliarde lei. Vor fi, de asemenea, în plus, în anul 1980, față de anul 1965, 1 000 tractoare, 300 combine ș.a. Firește, și în acest domeniu șirul comparațiilor spectaculoase ar putea continua pe încă multe rînduri.

— La ce oră sînteți prezent în ferma zootehnică, tovarășe **Dumitru Honceru?**

— Cum să vă zic, odată cu îngrijitorii. Adică cel tîrziu pe la 5 dimineața.

— Și cînd plecați acasă?

— Tot odată cu ei, pe la 8—9 seara. Știți, planul anual de producție la lapte e ca și realizat. Dar mi-e că ne-o iau înainte fermele de la Bucecea și de la Roma. (Dumitru Honceru e șeful fermei zootehnice a C.A.P. Vîrful Cîmpului).

— Cum stați cu planul, tovarășe inginer **Cornel Ungureanu?**

— Planul l-am realizat încă din luna septembrie, dar n-am vrea să ne-o iau înainte complexul de îngrășare de la Ionășeni Vîrful Cîmpului (C. Ungureanu e directorul complexului de creștere a tineretului taurin din Trușești).

Eforturi. Muncă rodnică. Spirit de întrecere.

Cei din neamul lui Șuhanea, țăranii rămași pe vetrele lor, construiesc și ei... O agricultură modernă, eficientă și, în consecință, o viață mai bună.

Într-una din cele mai mari comune ale județului, la Ungureni, discuție cu primarul:

— Ce putere economică are comuna?

— Patru C.A.P.-uri, 4 ferme I.A.S., o întreprindere de mecanizare a agriculturii. Total, o producție de 98 milioane lei anual. Din care agricolă, 42 milioane.

— Cîți oameni?

— Populația e de 9 600. Dar 250 de bărbați sînt navetiști, lucrează în industrie, la Botoșani. În agricultură se lucrează calificat... Să mă explic: avem o bază tehnică mereu mai puternică. Profesii noi. Munca este îndrumată de 25 de ingineri agronomi și zootehniști. În general, în comună avem 121 de cadre cu pregătire superioară.

— Ce înseamnă toate astea pe plan social?

— Comuna e un adevărat șantier. Case noi... Aproape toate. Acum se fac cu etaj. Construim în prezent — că avem constructorii noștri — o școală cu etaj, 2 grădinițe, vom începe construcția unui liceu de mecanică, o baie comunală, o piață și un obor de vite... Și altele.

Comuna Ungureni nu e departe de comuna Flămînzi, unde, în 1907, țăranii s-au răsculat și au fost împușcați pentru că nu mai puteau să îndure exploatarea și sărăcia cumplită.

Alte comparații ni se par de prisos.

„Pentru noi, cifrele sînt pulsul vieții"

Cu aceste cuvinte ne-a întîmpinat economistul **Lucian Iftimie,** directorul direcției județene de statistică.

— Cifrele pe care le înregistrăm exprimă, în ultimă instanță, pulsul continuu al vieții, condițiile tot mai bune de trai material și spiritual al oamenilor muncii din județul nostru. Un exemplu: nivelul retribuției medii lunare a crescut în anul 1976, față de anul 1970, cu aproape 40 la sută. Asta înseamnă mai multe case noi, mai multe bunuri de consum casnice, mai multe cărți și așa mai departe... Un alt exemplu: veniturile țărănimii din retribuția primită prin cooperativele agricole de producție au crescut, în perioada 1970—1976, cu 57 la sută. Iată și consecințele...

...Și, metodic, statisticianul ne-a pus în față mai multe „desfășurătoare" din care am reținut: vînzările de mărfuri au fost în anul 1976 cu 72,7 la sută mai mari decît în anul 1970; pînă la sfîrșitul acestui an se estimează o desfacere de mărfuri în valoare de aproape 2,1 miliarde lei. Cheltuielile din bugetul statului pentru cultură (în județ există un teatru, o orchestră simfonică, un teatru de păpuși și un ansamblu folcloric, precum **și peste 2 500** de formații artistice de amatori, ce participă în aceste zile la etapa de masă a Festivalului național „Cîntarea României") au însumat în ultimii cinci ani 58 milioane lei. Se află în plină construcție, în municipiul Botoșani, un spital cu 700 paturi și o maternitate cu 400 locuri etc. „Iar toate acestea — a conchis interlocutorul nostru — nu sînt decît cițiva dintre indicatorii sintetici elocvenți, după părerea mea, pentru creșterea nivelului de trai material și spiritual al populației județului".

Evident, doar cițiva. Căci pentru descoperirea adevăratelor dimensiuni ale calității vieții s-ar cere cunoscut destinul fiecărei localități, al fiecărei unități economice și — dacă ar fi posibil — al fiecărei familii din acest străvechi colț de țară românească. S-ar realiza astfel o imagine impresionantă. Pe care constructorul Mihai Șuhanea n-a regăsit-o în manualul de geografie al fiicei sale, Felicia. Și nici în cartea ei de istorie. De altfel nici n-avea cum s-o regăsească. Viața, în acești ani ai Republicii, de construcție accelerată, de mare dinamism economic și social, înaintează cu mult mai iute!

Mihai CARANFIL
Silvestri AILENEI

FAPTUL DIVERS

Semne bune anul are

Tehnicianul veterinar Dan Talpă, de la I.A.S. Dingeni, județul Botoșani, ne-a semnalat un succes fără precedent in cariera sa și, in același timp, in zootehnia județului: apariția pretimpurie a mieilor. Pînă in prezent, la ferma de ovine pe care o conduce s-au inregistrat vreo 700 de năzdrăvani, unul mai zburdalnic decit altul.

Premieră absolută și la ferma de ovine a C.A.P. din Costești Vasluiului. Aici, apariția mieilor a fost devansată cu patru luni de zile. Prilej de satisfacție pentru crescătorii Ghiță Haba și Vasile Munteanu, care și-au sporit turma cu peste 300 de miei.

Dar iată o veste și mai și: la sectorul zootehnic al stațiunii didactice experimentale Banu Mărăcine a Universității Craiova, primii miei au apărut incă din luna... noiembrie!

În numele a trei copii

„Vă rog să mă înțelegeți că-mi vine foarte greu să aștern pe hirtie aceste rinduri, dar să știți că atit mie, care invăț acum meseria de croitoreasă, cit și surioarei mele, ucenică la o intreprindere din Tg. Neamț, și frățiorului nostru, elev la școală, ne este tare dor de mămica noastră. Incă din primăvară a plecat și ne-a lăsat, fără ca nici unul din noi s-o supere cu ceva. Tatăl nostru muncește la pădure și ingrijește și el, cum poate, de gospodărie, il mai ajutăm și noi, dar nimic n-o poate inlocui pe mămica. Nici măcar banii la care a fost obligată de instanța de judecată să ni-i trimită — și pe care nu ni-i trimite — n-ar putea să-i țină locul. Noi n-avem nevoie de un mandat poștal o dată pe lună (deși v-am spus că nici pe el nu-l primim), ci de mămica noastră, zi de zi, pentru totdeauna". Semnatara scrisorii este fiica mai mare, (și ea minoră), a Lucreției Vadana din Poiana Teiului, județul Neamț. Se pare că „mămica" lor se află in orașul Bistrița, intr-un imobil de pe strada M. Eminescu. Dacă știe cineva ceva de ea, in numele celor trei copii, este rugat să-i indrume pașii pe calea cea bună.

Uliul și porumbelul

Intimplarea care urmează nu este o fabulă. Ea s-a petrecut in Predeal-Sărari, județul Prahova, in ograda gospodarului Alexandru Nicolae. In timp ce omul tăia lemne de foc, a auzit un filfiit de aripi. Cind și-a ridicat ochii, a văzut un uliu coborind vijelios, ca un avion in picaj, asupra unui porumbel, pină la cițiva metri de pămint. Deodată, văzindu-l pe gospodar, uliul, cit era el de uliu, a „virat-o" fulgerător in altă direcție, iar bietul porumbel, tremurind de spaimă, s-a ascuns in tinda casei. Cind A.N. s-a dus după el, l-a găsit intr-un colț, fără să mai poată bate dintr-o aripă. L-a ridicat binișor, l-a dus la căldură și l-a hrănit cum s-a priceput. Cind s-a uitat mai bine, omul a văzut că porumbelul are la un picior un insemn: 77 — R.S.R. — 216460. Deși s-a inzdrăvenit, porumbelul nu se mai indură să plece. Probabil că-și așteaptă stăpinul.

Unde duce neatenția...

Pe o stradă din orașul Slobozia, D. Arișanu conducea regulamentar tractorul rutier cu două remorci 41—IL—3660. La un moment dat, tot regulamentar, el a semnalizat din vreme schimbarea direcției de mers spre stinga. In același sens circula și autoturismul condus de Gheorghe Răduc. Dar acesta, neatent la semnalizările tractoristului, a tamponat mașina de una din remorci, pierzind controlul volanului. Mașina a ricoșat și s-a oprit apoi intr-un pom de pe marginea drumului. Un pasager de ocazie, pe care il luase in mașină, cum spunea el, „să-i țină de urit" la drum, a fost accidentat.

Vînzător de... promisiuni

Nici n-apucai să intri in magazinele „Danubiana" sau „Fiat" din Capitală că un individ se și protăpea in fața ta și, cu glas șoptit, iți spunea:

— Dacă nu găsiți inăuntru piesa sau accesoriile dorite pentru mașina dv., indiferent ce tip de mașină aveți, vă stau la dispoziție.

Și individul sta, și tot sta, și aștepta in fața magazinului amatorii de chilipiruri. Mulți, foarte mulți dintre cei pe care-i acosta nu-i acordau nici o atenție, văzindu-și de drum, de treburile lor. Cite unul se oprea și incepea tocmeala. Individul promitea că a doua zi, in același loc, ii va aduce piesa dorită, la preț convenabil, contra unui aconto de la 500 de lei in sus. A doua zi, individul se ducea la celălalt magazin, in căutare de noi amatori de... promisiuni. Acum, de individul cu pricina, pe nume Baev Leonida din Tirgoviște, fără ocupație, se „ocupă" circa 18 miliție, care va stabili cam la ce „promisiune" se va aștepta din partea legii.

Rubrică realizată de
Petre POPA
cu sprijinul corespondenților „Scinteii"

GRAFICA ȘI CIVILIZAȚIA MEDIULUI AMBIANT

Cu **Napoleon ZAMFIR**, secretar al Uniunii artiștilor plastici, despre

Expoziția „Propuneri-intervenții plastice în mediul industrial și urban"

„PROPUNERI — INTERVENȚII PLASTICE ÎN MEDIUL INDUSTRIAL ȘI URBAN" — expoziția deschisă in aceste zile la Galeriile Eforie constituie o elocventă demonstrație a multiplelor posibilități de manifestare, de influențare, de integrare in viața orașului pe care le cuprinde grafica publicitară. Rolul ei ne-o demonstrează acțiunea inițiată de grupul Zamfir, Stoica, Mănescu, Feodorov, Andrei și Sirbu, depășește cu mult simpla popularizare a unui produs nou, in favoarea creării unor imagini și forme in care valoarea artistică și ideologică să se impletească firesc, contribuind la dezvoltarea artei societății noastre socialiste. Atit propunerile, cit și intervențiile realizate in mari intreprinderi industriale din București și din țară, prezentate in expoziție, accentuează implicit asupra necesității unei prezențe tot mai vii a artistului in viața socială, asupra creării unei grafici publicitare reprezentative și funcționale.

Sistemele de scriere serigrafică, cu refolosire operativă, sublinierile cifrice legate de ritmul de producție, scrierea electronică pentru comunicări in cadrul uzinal, propunerile de embleme, pereții decorativi de inspirație folclorică, propunerile pentru marcarea celor cinci intrări in municipiul Brăila sau grupul monumental decorativ proiectat pentru același oraș oferă, in acest sens, o imagine vie, sugestivă, originală asupra multiplelor posibilități ale graficii publicitare. De altfel, eficiența acestor lucrări, larga lor aplicabilitate constituie o condiție fundamentală a calității lor. Dezbaterile cu publicul desfășurate in chiar sala de expoziție au subliniat pe lingă aceste calități dezvoltarea urbanistică fără precedent la care asistăm azi și care inscrie această expoziție in aria unei stringente actualități. Este o expoziție care s-ar putea desfășura de-a lungul a mii de metri, de-a lungul magistralelor și in centrele industriale cele mai populate, propunind soluții de informare rapidă și precisă, de interpretare sintetică și revelatoare a evenimentelor sociale, politice, culturale, comerciale etc. Deziderate de mare actualitate mai ales acum, in condițiile creșterii preocupărilor pentru un mediu ambiant modern.

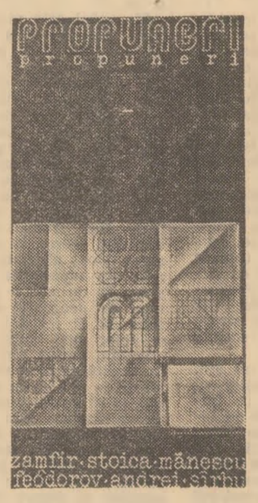

„Acest sector al artei in care pină nu demult ingeniozitatea se manifesta in cadrul strict al imaginii pe cit posibil inedite al graficii «de mapă»" — ne spune **Napoleon Zamfir**, secretar al Uniunii artiștilor plastici — și-a extins in anii noștri foarte mult aria de manifestare. Să ne gindim doar că pentru noi azi grafica cunoaște largi aplicații in tipărituri (ziar, revistă, carte, afiș, manual, ambalaj, reclamă, prospect etc.), industrie (emblemă, firmă, comunicare vizuală social-politică, economică, dirijarea circulației in interiorul uzinei și in procesul de producție, material de protecția muncii), aspectul străzii (plăcile cu denumirea străzii, vitrine, sistem de afișaj, sistem de iluminare), transporturi (mijloace de transport de cele mai variate categorii), turism (oficii, stațiuni, excursii), sport (materiale de propagandă, echipament, stadioane), școli (recuzite, material didactic, ambient etc).

Grafica este deci un reper direct și de largă răspindire pentru stabilirea gradului de civilizație al unei societăți; un mijloc indispensabil pentru buna desfășurare a intregii activități sociale. Să ne inchipuim ce s-ar intimpla dacă, pentru cinci minute doar, am intrerupe această activitate: s-ar intrerupe acest intreg flux de comunicare vizuală, tot ceea ce inseamnă activitate socială s-ar desfășura izolat, s-ar intrerupe un intreg sistem de informare, de cerere și răspuns etc, etc. Pentru mine intreaga problemă a educației care se desfășoară la noi pe o atit de largă arie este in bună măsură și o problemă a graficii. De la imaginile pe care le reproduc manualele școlare sau cărțile și pină la aspectul străzii, al firmelor, vitrinelor, al amenajării spațiului industrial, al propagandei audiovizuale dintr-o intreprindere — tot atitea domenii in care grafica are un cuvint hotăritor de spus — putem numi tot atitea mijloace de educație, de integrare a artei in cadrul social, de formare a unui om modern.

— Sint cunoscute preocupările dv. de amenajare a unor spații industriale. Unele proiecte prezentate chiar in expoziția de față și-au propus reamenajări la I.M.G. București, uzinele „Progresul" sau Șantierul naval din Brăila, fabrica de hirtie Letea (Bacău). In ce constau soluțiile propuse de echipa de graficieni pe care ați condus-o?

— Din numeroasele vizite pe care le-am făcut in mari intreprinderi industriale, ne-am dat seama cit de importantă este comunicarea audiovizuală strict legată de disciplina de producție, de caracterul producției, de plan etc. Am parcurs nu numai imense spații de producție din care lipsesc cu totul elementele acestei comunicări audiovizuale cu mesaj direct in actualitate care, pot, practic, influența disciplina de producție, ritmul producției. Există mari intreprinderi in cadrul cărora, de la producție și pină la asamblaj, se petrec procese tehnologice foarte complicate. Complexitatea acestor procese implică existența unor mijloace sintetice și mobile care să contribuie la informarea rapidă a muncitorilor, să antreneze la depășirea planului, a producției. De pildă, inregistrarea rapidă pe panouri a cifrelor realizărilor: dacă s-ar asigura mobilitatea acestei operațiuni este evident, intre altele, că ar crește rolul stimulativ al cooperării cu ceilalți. De obicei, cum știm, anunțurile de orice fel sint scrise de mină, pe panouri de tablă, cu ramă de lemn. Legat de mobilitatea la care ne refeream, dar și de reducerea cheltuielilor in acest domeniu (pe lingă irosirea materialului, panourile scrise de mină necesită și un om care să piardă din timpul de producție pentru a scrie) am propus, printre altele, un sistem de litere serigrafiate pe plăci din material plastic care, fixate pe un stelaj ușor, să permită prin glisare scrierea textelor. Se realizează in acest fel economie de material și forță de muncă, se instituie o mai mare rigoare și disciplină față de indicii de producție.

La uzinele „Progresul" și Șantierul naval din Brăila propunerile și realizările sint mai complexe, legate de amenajarea unor largi spații sociale. La I.M.G. București ni s-a impus o interdependență a vizualității de la emblema intreprinderii, la realizarea unor diferențe intre sectoarele de producție și pină la problemele echipamentelor de producție. Aș aminti aici faptul că atit beneficiarii din zona industrială, cit și specialiștii de la Academia „Ștefan Gheorghiu", cu care am efectuat schimburi de experiență, au fost de acord că sint propuneri interesante, menite să optimizeze intreg procesul de producție.

— Pe lingă fiecare din marile intreprinderi industriale există cercuri de artiști amatori. Cum ar putea fi antrenați aceștia la amenajarea, la imbunătățirea spațiului in care-și desfășoară activitatea, cu ajutorul graficii publicitare?

— Prima ediție a Festivalului și concursului „Cintarea României" a pus in evidență un imens potențial creator. Cei mai mulți artiști amatori sint însă indrumați excesiv spre pictură, unde efecte cromatice spectaculare sint mai ușor de obținut. Prea puține sint însă, din cite cunosc, cercurile de grafică. Cred că setea de frumos existentă la acești creatori ar trebui indrumată, de pildă, și in direcția limpezirii acestei circulații a vizualității dintr-o intreprindere. Este o activitate din care acești artiști bine intenționați pentru care arta inseamnă completarea și ameliorarea unor rigori tehnico-industriale ar avea satisfacții cu mult mai mari. Ar fi interesant ca sub o indrumare competentă, acești artiști să incerce a concepe, de exemplu, un sistem de literă sau un panou de protecția muncii, afișe legate de profilul muncii lor. Cred că in acest fel s-ar integra mai intens in viața uzinei, ar contribui, prin produse de calitate, la realizarea unei atit de necesare „igiene" vizuale.

Marina PREUTU

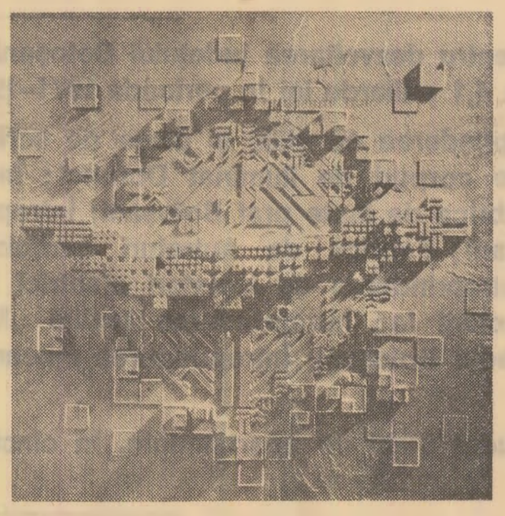

Perete decorativ de inspirație folclorică cu folosința in spații publice

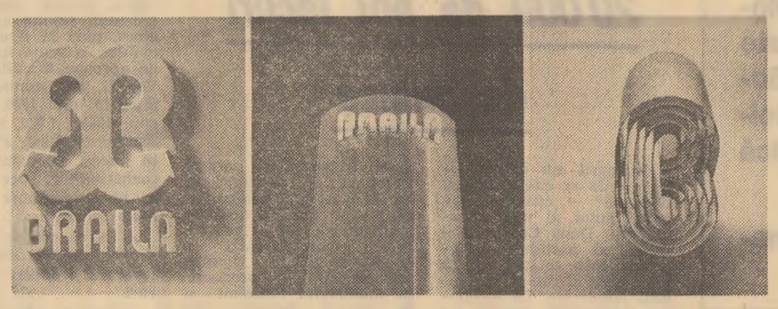

Trei propuneri grafice pentru Brăila (de la stinga la dreapta): emblemă pentru gara fluvială, emblemă pentru marcarea intrării in oraș, emblemă pentru zona comercială

Mișcare in aer liber, pe pirtiile înzăpezite ale Predealului

MIȘCAREA — mijloc de creștere a capacității de efort fizic și intelectual

O recentă manifestare științifică prilejuită de aniversarea a 15 ani de la inființarea Centrului de medicină sportivă a adus date noi, științifice, in legătură cu raportul direct care există intre capacitatea de efort a organismului și starea de sănătate. Unele concluzii desprinse din dezbaterile sesiunii ne-au fost impărtășite de conf. dr. IOAN DRĂGAN, director al Centrului de medicină sportivă:

— Capacitatea organismului uman de a presta un efort fizic sau intelectual de o durată cit mai mare și o intensitate cit mai inaltă, fără a dăuna organismului, oglindește starea lui de sănătate fizică și psihică. Cum se poate evalua această capacitate și cum poate fi ea influențată in sens pozitiv?

— Dacă la sportivii de inaltă performanță, această capacitate de efort imbracă unele nuanțe calitative particulare (capacitate aerobă, anaerobă, capacitate neuropsihică și capacitate neuromusculară) existind metodologii bine codificate, de evaluare a ei, de definire precisă a acesteia, in funcție de natura efortului, pentru restul populației, tineri sau virstnici, se apelează, in special, la capacitatea aerobă, cu corespondentul ei: consumul maxim de oxigen raportat la greutatea corporală. De asemenea, fără a avea semnificația consumului maxim de oxigen, unele probe funcționale cardiovasculare (bazate pe efort nedozat, constind din genuflexiuni sau din urcarea și coborirea, timp de 3 sau 6 minute pe un taburet sau scăriță), permit, pe baza urmăririi frecvenței cardiace și, eventual, a tensiunii arteriale, să se aprecieze funcționalitatea cardiovasculară și, prin extrapolare, capacitatea de efort.

— Mai important insă ni se pare al doilea aspect: posibilitățile de imbunătățire a capacității de efort.

— In această privință, răspunsul specialiștilor este unanim: capacitatea de efort fizic și intelectual poate fi sporită prin mișcare, exerciții fizice și sport. Celor care doresc să își cunoască capacitatea de efort și, eventual, să și-o imbunătățească, le propunem o probă (imaginată de un cercetător american, K. Cooper) și anume: alergarea timp de 12 minute și măsurarea distanței parcurse in acest timp. Limita minimă pentru aprecierea capacității de efort ca satisfăcătoare este in jur de 2 200—2 400 metri in 12 minute pentru adolescenți și adulți și 1 600—2 000 m la persoane de peste 60 de ani; pentru femei se calculează o reducere a cifrelor de pină la 15 la sută, bineințeles, pe decade de virstă. Acest test poate constitui o bună sursă de antrenare și de creștere a capacității de efort. O altă cale extrem de eficace de imbunătățire a randamentului fizic și psihic este turismul (prin mișcare, nu... in autoturism). Sau pur și simplu mersul pe jos. Factorii naturali din stațiunile balneare, de odihnă și tratament, varietatea peisajului, a climatului, unii factori specifici din diferite regiuni influențează, in modul cel mai direct și mai favorabil, starea de sănătate, iar acum in sezonul de iarnă săniușul, mersul pe zăpadă, schiul, patinajul și alte activități sportive (pentru alegerea localității, oficiile județene de turism stau la dispoziția oricui cu sfaturi, iar medicii din stațiuni dau indrumări utile) pot contribui la efectul pozitiv al factorilor naturali de călire a organismului. Este cunoscut că după o astfel de cură sintem mai puțin expuși, de exemplu, virozelor respiratorii, mai frecvente iarna.

O altă modalitate de creștere a capacității de efort a organismului, de imbunătățire a condiției fizice, in special a celor care au un regim de lucru sedentar, este urcatul pe jos a 2—4 etaje zilnic. Este o recomandare bazată de altfel pe o serie de cercetări științifice. De pildă, specialiști de la Institutul de fiziologia muncii din Dortmund (R.F.G.), preocupați de elaborarea unui program special pentru funcționari — care, după cum se știe, sint mai predispuși la tulburări cardiovasculare din cauza lipsei de mișcare — au organizat un antrenament-test intr-o intreprindere. La această experiență au participat 51 persoane trecute de 35 ani, dintre care nici unul nu era sportiv și nu efectua un program zilnic de exerciții de gimnastică. Din acest grup, 26 persoane au fost solicitate să urce timp de trei luni in fiecare zi cel puțin 25 etaje, in timp ce ceilalți continuau să urce cu ascensorul. Fiind examinați medical, după un anumit timp, s-a constatat că randamentul fizic al persoanelor care renunțaseră la lift, măsurat cu ajutorul electrocardiogramei și al reacțiilor circulatorii, s-a imbunătățit in medie cu peste 25 la sută, iar in unele cazuri cu sută la sută. Este un argument destul de convingător pentru toți cei care doresc să-și amelioreze condiția fizică. Bineințeles că această antrenare se face treptat, crescind cu 1—2 etaje pe zi, și nu se aplică celor cu dereglări circulatorii.

OMUL ȘI VIAȚA RAȚIONALĂ

— Medicina sportivă dispune de o serie de rezultate, de o experiență bună in ce privește creșterea capacității de efort. In ce mod apreciați că se poate realiza concret acest lucru, care este rolul medicului sportiv la nivelul populației?

— Mi se pare util să redau, in acest sens, opiniile și, prin urmare, experiența unor specialiști prezenți la reuniunea amintită. Dr. Dragan Jović arăta, de pildă, că in R.S.F. Iugoslavia creșterea capacității de efort a omului, ca indicator de sănătate, face obiectul activității unor așa-zise centre de recreare (bazine de inot, săli și terenuri, saune, săli de masaj și gimnastică), sub indrumarea organizațiilor sportive, in care fiecare cetățean, indiferent de virstă, se poată adresa, individual sau organizat intr-un program lunar, unde medicul sportiv, pe baza evaluării capacității fiecăruia, indică cota de efort săptămînal necesar și urmărește sistematic evoluția stării de sănătate și a capacității de efort. La rindul său, dr. J. Krocker, din Cottbus (R.D.G.), arăta că singura cale de a intări capacitatea de efort este exercițiul fizic sistematic și de o anumită intensitate. Cercetările noastre demonstrează, fără putință de tăgadă, influența favorabilă a exercițiilor fizice asupra funcției respiratorii și circulatorii, asupra sistemului nervos central și neuromuscular, asupra sistemului neuroendocrin și metabolic, asupra posibilității de creștere a capacității psiho-fizice.

Convorbire consemnată de
Elena MANTU

teatre

● Teatrul Național București (sala mare): **Marele soldat** — 10, **Coana Chirița** — 20, (sala mică): **Romulus cel Mare** — 10, **Gaițele** — 15, **Acord** — 20.
● Opera Română: **Coppelia** — 11, **Fidelio** — 19.
● Teatrul de operetă: **My Fair Lady** — 10.30, **Văduva veselă** — 19,30.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu): **Răceala** — 11, **Ferma** — 19,30, (sala Grădina Icoanei): **Interviu** — 11, **Tineri căsătoriți caută cameră** — 19,30.
● Teatrul Mic: **Rețeta fericirii** — 10.30, **Mania posturilor** — 15.30, **Efectul razelor gamma asupra anemonelor** — 19.30.
● Teatrul de comedie: **Jocul dragostei și al intimplării** — 10,30, **Cercul de cretă caucazian** — 19,30.
● Teatrul „Nottara" (sala Magheru): **Adio Charlie** — 10,30, **Intoarcerea fiului risipitor** — 19,30 (sala Studio): **Conversație despre dl. von Goethe** — 19.
● Teatrul Giulești: **Descăpățînarea** — 16, **Războiul vacii** — 19,30.
● Teatrul evreiesc de stat: **Tevie lăptarul** — 11, **Cu femeile nu-i de glumit** — 19,30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy): **Salutări de la Vasile** — 11, **Revista cu palațe** — 19,30, (sala Victoria): **Lasă supărarea-n hoi** — 19,30.
● Teatrul „I. Vasilescu": **Siciliana** — 19,30.
● Ansamblul artistic „Rapsodia Română": **Cunună de frumusețî** — 19,30.
● Teatrul „Ion Creangă": **Sfiriă năzdrăvanul** — 10, **Nota zero la purtare** — 17.
● Teatrul „Țăndărică" (sala Victoria): **Elefănțelul curios** — 11.
● Circul București: **Vedetele circului din Sofia** — 10; 16; 19,30.

cinema

● **Imposibila poveste de dragoste:** CENTRAL — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20.30.
● **Evadați din viitor:** SALA PALATULUI — 17; 20.
● **Condurul și trandafirul:** LUCEAFĂRUL — 9,15; 12,30; 16; 19,15, CAPITOL — 9,30; 12,30; 16; 19,15.
● **Sărbătoarea sălbatică:** FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
● **Impușcături sub clar de lună:** SCALA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, GLORIA — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, BUCUREȘTI — 9,45; 12,15; 14,45; 17,15; 19,45.
● **Melodiile Broadwayului:** PATRIA — 9,30; 12; 15; 17,30; 20, FAVORIT — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Cartea junglei** — 9,30; 11; 12,30; 14,30; 16, **Iarna bobocilor** — 18; 20: DOINA.
● **D-ale carnavalului: TIMPURI NOI** — 15,45; 18; 20.
● **Poruncă înfricoșată:** FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,15, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,15, MODERN — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
● **Mama:** GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,15, AURORA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, FLAMURA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Aripioară sau picior?:** VICTORIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, BUZEȘTI — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, TOMIS — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, CINEMA STUDIO — 10; 12; 14; 16; 18; 20.
● **A trăi pentru a trăi** — 9,45; 11,45, **Visul lui Tănase** — 18,30, **Ochiul dracului** — 20,30: CINEMATECA.
● **Buzduganul cu trei peceți:** EFORIE — 12,30; 16; 19,30.
● **Al șaptelea continent:** FLOREASCA — 13; 15,30; 18; 20.
● **Iarba verde de acasă:** VOLGA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, MIORIȚA — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Piedone, comisarul fără armă:** LIRA — 15,30; 18; 20,15.
● **Regăsire:** COSMOS — 15.30; 18; 20,15.
● **Aripi frinte:** BUCEGI — 11,30; 13,30; 16; 18; 20.
● **Recompensă pentru șerif:** FERENTARI — 15,30; 17,45; 20.
● **Sonată pe malul lacului:** DRUMUL SĂRII — 16; 18; 20.
● **Mark polițistul:** GIULEȘTI — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Fair-play:** PROGRESUL — 16; 18; 20, PACEA — 16; 18; 20.
● **Floare de cimp:** COTROCENI — 10; 12; 14; 16; 18; 20.
● **Piesă neterminată pentru pianina mecanică:** VIITORUL — 15,30; 17,45; 20.
● **Tinutul uitat de timp:** MUNCA — 15,45; 18; 20,15.
● **Insula egretelor argintii:** POPULAR — 15,45; 18; 20,15.

● DIN INSTANȚĂ IN FAȚA OPINIEI PUBLICE ● DIN INSTANȚĂ IN FAȚA OPINIEI PUBLICE ●

Dă-mi copiii, ia copiii...

— Onorată instanță, cel mai bine pentru copii ar fi să stea la mine, ca mamă. Sint doar la virsta cind au nevoie de ingrijirea atentă a mamei. Se impune, e in interesul lor să stea cu mine.

Acesta a fost **actul I.** Atunci cind ea, mama reclamantă, a cerut instanței (Judecătoria Buftea) să-i fie neapărat incredințați Sica și Lucian spre creștere și educare. Instanța a chibzuit, a analizat mărturiile din dosar și — așa cum era firesc — a incredințat mamei copiii, obligindu-l pe tatăl lor la plata cuvenitei pensii de intreținere. Se părea că nimic nu va mai stinjeni o mamă să fie cu adevărat mamă pentru copiii săi. Dar...

Actul II. Iarăși in fața instanței. Alt proces. Tot pentru copii. De data asta, reclamant este el, tatăl.

— Solicit instanței să analizeze situația și să-mi fie incredințați mie amindoi copiii. Veți constata că, de fapt, bălatul a rămas tot timpul la mine, iar fetița nici gind să fie ingrijită de mamă, a fost dusă la bunici... In plus, așa cum rezultă din referatul de la consiliul popular, mama lor a cerut să fie preluați intr-o instituție de ocrotire a statului...

...Dă-mi copiii, să la statul copiii! Tristă, revoltătoare poveste cu o mamă care se inlătură singură din calitatea de mamă. Notăm și hotărirea instanței: copiii vor fi incredințați tatălui.

„Marea hoinăreală" cu epilog penal

...14 noiembrie 1977. Sala clubului „Prodcomplex" din Tirgu-Mureș a devenit pentru citeva ore sală de dezbateri judiciare: avea loc judecarea in primă instanță a inculpaților Toth Ludovic, Tamas Dionisie și Matyas Sandor. Toți trei avind domiciliul in Odorhelu Secuiesc, toți calificați dar — fapt semnificativ — neincadrați in cimpul muncii. Și de la viața dusă sub zodia traiului fără căpătii, pină la infracțiune n-a mai fost decit un pas. Pentru ce au ajuns cei trei pierde-vară in boxa acuzaților? Faptele — așa cum rezultă din relatarea magistratului **Ioan Hidegkuti**, de la Judecătoria Tirgu Mureș — sint deosebit de grave.

...S-au intilnit, in ziua de 9 septembrie, in Tirgu Mureș. Puși pe hoinăreală, cu intenția să ajungă la Cluj-Napoca. Cu mașini de ocazie, cum veniseră și aici. Pină una, alta insă, un popas la circiumă. Acolo, intre pahare, i-a venit lui Toth ideea să facă rost de o mașină. Cum? Angajind mai intii un taximetru. Apoi, la momentul potrivit, vor aranja o stratagemă ca să-l sperie pe șofer, să-i ia mașina și să se urce unul din ei la volan...

...O oră mai tirziu, prin satul Hădăreni gonea un bolid pe roți. Dar... o lovitură in stilpul indicator, un ricoșeu și mașina își incheie traiectoria in șanț, cu roțile in sus. De dedesubt, cei trei ies in grabă și incearcă să scape cu fuga (n-au ajuns departe, fiind prinși de cetățenii din apropiere). Din nefericire insă, lăsau in urma lor o victimă: o fată de 17 ani, care mergea pe marginea drumului, a fost accidentată mortal de mașina scăpată de sub control.

Verdictul pronunțat in sala clubului, in fața celor peste 600 persoane care asistau la proces, i-a pus pe cei trei, pentru mult timp, la adăpost de orice ispită de „hoinăreală". Prin sentința judecătoriei s-au aplicat următoarele pedepse: Toth Ludovic — **13 ani inchisoare** (pentru infracțiunile de tilhărie in paguba avutului obștesc, ucidere din culpă, părăsirea locului accidentului și conducere fără permis), Tamas Dionisie și Matyas Sandor — cite 8 și respectiv **4 ani inchisoare** (pentru infracțiunea de tilhărie in paguba avutului obștesc). Iresponsabilitatea și traiul fără căpătii au scadența lor inevitabilă. Iar intr-o societate care cinstește dreptatea, adevărul, munca, această scadență își are prețul ei greu. Potrivit faptelor.

Cu cine te „cinstești"?

Cu vreo lună in urmă, un individ care mergea cam pe două cărări, s-a oprit in fața unor băiețandri, a scos din buzunar o sticlă și...

— Ei, care te cinstești cu mine? Nici unu', ai? Nu vreți să beți cu mine? Poate nu știți cine e băiatu'...

Și, pentru a-și demonstra mai bine „personalitatea", insul cu sticla, pe numele său Marin Vlăsceanu (str. Matei Ambrozie, sectorul 4) a scos din buzunar un cuțit, ca să facă „impresie", ce fel de tip e el și „n-are probleme" cu nimeni. Apoi, pentru a cistiga și mai mult bunăvoința băieților, i-a propus unuia dintre ei să-l prezinte unei fete... „Ești imbrăcat frumos, o să ai un succes..."

Dar — vai! — cițiva pași mai incolo, in spatele unui bloc, tinărul cel credul a fost deposedat (sub amenințarea cuțitului) de ghiulul de aur, dăruit de părinți (?!), pe care-l purta in deget. După care au urmat lacrimi, văicăreli, plingere la miliție...

De unde se poate trage invățătura că nu oricine te invită să bei cu el din sticlă iți vrea binele!...

Din caietul grefierului

„Din declarațiile martorilor a rezultat și s-a reținut că o masă s-a dat la părinții reclamantei, iar nunta propriu-zisă s-a făcut de părinții piritului, care au reținut banii de la petrecere pentru acoperirea cheltuielilor. Reclamanta i-a părăsit pe pirit a doua zi după nuntă, intrucit nu-l iubea".

(Din dosarul nr. 549/1977, Judecătoria Urziceni).

„Rețineți vă rog faptul că, eliberat cu citeva zile inainte din penitenciar, mă dusesem la Vulcan pentru a-mi lua cartea de muncă rămasă acolo și probabil datorită bucuriei și dorinței arzătoare să mă reintegrez in muncă, am cam depășit limita paharelor și inconștient fiind, s-ar fi putut să mă dedau la acte antisociale..."

(Fragment din „motivele" de recurs invocate de inculpatul Vladimir Vasile in dosarul nr. 1504/1977. Relatarea aparține magistratului *Adam Corui*, vicepreședintele Tribunalului județean Hunedoara).

Dinu POPESCU

Maiestății Sale Imperiale
MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR
Șahinșahul Iranului
TEHERAN

Am aflat cu adîncă tristețe despre pierderile de vieți omenești și bunuri materiale cauzate de recentul cutremur de pămînt care a afectat regiunea Kerman.

Doresc să vă exprim sentimentele mele de profundă compasiune și condoleanțe pentru familiile grieu încercate în aceste împrejurări tragice.

NICOLAE CEAUȘESCU

Tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Partidului Comunist Român, Președintele Republicii Socialiste România

Tovarășului MANEA MĂNESCU
Prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România

Vă mulțumim pentru urările pe care ni le-ați adresat cu ocazia celei de-a 33-a aniversări a eliberării Albaniei și a celei de-a 65-a aniversări a proclamării independenței țării noastre.

Urăm poporului frate român să obțină noi succese în progresul patriei.

ENVER HODJA
Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncii din Albania

HADJI LLESHI
Președinte al Prezidiului Adunării Populare a Republicii Populare Socialiste Albania

MEHMET SHEHU
Președinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Socialiste Albania

Cronica zilei

Simbătă dimineața a părăsit Capitala președintele Grupului parlamentar de prietenie Marea Britanie-România, James Johnson, care a făcut o vizită în țara noastră, la invitația Grupului parlamentar pentru relațiile de prietenie România-Marea Britanie.

La plecare, pe aeroportul Otopeni, oaspetele a fost salutat de Emilian Rodeanu, vicepreședinte al Grupului parlamentar pentru relațiile de prietenie România-Marea Britanie.

Au fost prezenți membri ai Ambasadei Marii Britanii la București.

În timpul șederii în țara noastră, oaspetele a vizitat obiective economice, social-culturale și turistice din Capitală, precum și din județele Prahova, Brașov și Suceava și a avut întrevederi cu oficialități locale.

★

La invitația Comitetului Național pentru Apărarea Păcii a vizitat România în perioada 17—24 decembrie, o delegație a Mișcării spaniole pentru pace formată din Jesus Rodes Gracia, profesor de drept politic la Universitatea autonomă din Barcelona, secretar al Consiliului păcii din Catalonia, și Lurdes Gracia Lanceta, profesoară de geografie la Școala normală superioară din Barcelona.

Oaspeții au fost primiți la Comitetul Național pentru Apărarea Păcii, au avut convorbiri la Academia de științe sociale și politice, la Consiliul național pentru protecția mediului înconjurător, la Institutul de științe politice și de studiere a problemei naționale, la Institutul de cercetări pedagogice, la Consiliul județean Argeș al Frontului Unității Socialiste, au vizitat obiective economice, social-culturale și turistice din Capitală și din județul Argeș.

CRONICĂ

Prin decret prezidențial se destituie din funcție tovarășii : Vasile Bumbăcea, din funcția de ministru al construcțiilor industriale ; Ion Tudose, din funcția de prim-adjunct al ministrului construcțiilor industriale, șef al Departamentului de construcții montaj pentru industria chimică și rafinării ; Constantin Ionescu, din funcția de adjunct al ministrului construcțiilor industriale ; Ion Florescu din funcția de adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, avînd în vedere că în urma verificărilor efectuate de organele în drept s-a constatat că prin încălcarea legilor și a hotărîrilor conducerii de partid și de stat au determinat importante pagube materiale economiei naționale.

La chioșcuri și librării
ALMANAHUL „SCÎNTEIA“ 1978

O nouă dovadă a grijii pentru om

(Urmare din pag. I)

tistă, circulația mărfurilor, învățămînt, cultură, artă, sănătate, cultură fizică etc. prima etapă de majorare a retribuțiilor se va încheia la 1 iunie 1978.

Firește, fiecare dintre cei care, pe baza acestei măsuri, vor primi retribuțiile majorate în prima etapă își fac cuvenitele calcule privind plusul de cîștig de care va beneficia. La veniturile provenite prin majorarea retribuției se adaugă, desigur, sporurile de vechime și alte sporuri prevăzute de lege și, firește, și sporurile alocațiilor pentru copii, precum și ale ajutoarelor pentru mamele cu mai mulți copii, care au început să fie primite încă din acest an. Dar, odată cu aceste calcule privind sporurile substanțiale în bugetele familiilor, odată cu proiectele pe care și le fac pentru petrecerea cît mai plăcută și utilă a plusului de timp liber, ca urmare a reducerii treptate, începînd din anul viitor, a săptămînii de lucru, oamenii muncii vor trebui să facă și celelalte calcule — la fel de gospodărește chibzuite — despre modul în care vor putea face ca munca lor să fie mereu mai spornică, de mai bună calitate. Pentru că, fără îndoială, această nouă și emoționantă dovadă a grijii partidului și statului nostru pentru creșterea continuă a nivelului de trai al întregului nostru popor va trebui să se regăsească în răspunsul muncitoresc, revoluționar pe care îl vom da — începînd de azi, de mîine, din prima zi a anului viitor — prin faptele noastre, ale fiecăruia la locul său de muncă. Numai în acest fel, creînd noi bunuri materiale și de calitate tot mai înaltă, gospodărind cu maximum de eficiență resursele țării, vom spori neîncetat avuția socialistă a întregii națiuni și, pe această bază, ne vom asigura un nivel de viață și de civilizație tot mai înalt.

Au îndeplinit planul pe anul 1977

Telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu

Industria județului Iași

Oamenii muncii din județul Iași au realizat simbătă, 24 decembrie, sarcinile de plan pe întregul an la producția industrială globală. Avansul creat permite realizarea pînă la sfîrșitul anului a unei producții suplimentare de 400 milioane lei, concretizată, printre altele, în 4 500 tone profile îndoite, 26 milioane kWh energie electrică, 4 400 tone fibre și fire sintetice, 2 300 tone metanol, medicamente valorînd 123 milioane lei, un milion cărămizi și blocuri ceramice, 27 000 mp plăci din așchii de lemn, mobilier în valoare de 6 milioane lei, 2 300 000 mp țesături, 2 000 hl produse lactate proaspete, 275 tone unt, 500 tone brînzeturi. Peste 71 la sută din sporul producției obținute s-a realizat pe seama creșterii productivității muncii.

Anunțînd acest succes, într-o telegramă adresată **C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu**, comitetul județean de partid subliniază : „Stimulați de succesele obținute, animați de dorința fierbinte de a ne aduce deplina contribuție la realizarea întocmai a hotărîrilor adoptate de recenta Conferință Națională a partidului, vă rugăm, tovarășe secretar general, să primiți angajamentul nostru ferm de a ne aduce și în viitor întreaga contribuție la realizarea obiectivelor politicii partidului pe aceste meleaguri, la cauza socialismului și comunismului în patria noastră“.

Industria județului Mehedinți

Într-o telegramă adresată **C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu**, de Comitetul județean Mehedinți al P.C.R., se spune: Comuniștii, toți oamenii muncii din această parte a țării raportează îndeplinirea sarcinilor de plan la producția globală industrială pe anul 1977 la data de 24 decembrie.

S-au creat astfel premisele realizării, pînă la finele anului, a unei producții globale suplimentare în valoare de peste 135 milioane lei.

Comuniștii, toți cei ce trăiesc și muncesc pe aceste meleaguri, se spune în telegramă, au luat cunoștință cu deplină satisfacție de noile măsuri adoptate la inițiativa dumneavoastră, tovarășe secretar general, de către Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, între care reeșalonarea creșterii veniturilor oamenilor muncii, stabilită pentru prima etapă, încă o strălucită dovadă a grijii pe care conducerea partidului, personal dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, o purtați pentru bunăstarea și fericirea întregului popor.

În semn de înaltă recunoștință, noi, mehedințenii, ne reafirmăm hotărîrea de a nu precupeți nici un efort pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor ce ne revin din programul suplimentar de dezvoltare economico-socială a României pe perioada 1978—1980, adoptat de Conferința Națională a partidului, conștienți fiind că astfel ne vom aduce o prețioasă contribuție la înflorirea patriei noastre socialiste, la continua ei afirmare în viața internațională.

Industria județului Sibiu

Oamenii muncii din industria județului Sibiu — români, germani și maghiari — au raportat că, simbătă 24 decembrie, au îndeplinit planul producției industriale pe anul 1977.

În acest fel, sarcinile de plan pe 1977 vor fi depășite cu 510 milioane lei, depășire concretizată în 865 autobasculante și remorci basculante, 225 tone utilaje tehnologice, peste 400 tone oțel aliat, circa 3 200 mc prefabricate din beton, 505 000 mp geamuri trase, peste 550 000 mp țesături, 800 000 tricotaje, peste 1 300 tone diferite produse alimentare și altele.

În telegrama adresată cu acest prilej, **C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu**, de comitetul județean de partid, se arată: Dorim să ne folosim de acest minunat prilej, pentru a vă asigura, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că organizația județeană de partid, comuniștii, toți oamenii muncii din această parte a țării vor munci cu energie, abnegație și pasiune revoluționară pentru a înfăptui hotărîrile Conferinței Naționale a partidului, urmînd pilda vie a activității dumneavoastră, pătrunsă de dăruire și cutezanță, de clarviziune și nobilă consacrare pentru binele și fericirea patriei noastre.

SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

Clasamentul final al campionatului șahiștilor

Ieri, odată cu reluarea partidelor întrerupte Ghițescu—Biriescu (1—0) și Pavlov—Voiculescu (remiză), partide importante pentru configurația definitivă a primei părți a clasamentului, s-a încheiat turneul final al campionatului național masculin de șah desfășurat, timp de 20 de zile, la Sibiu sub însemnul „Daciadei“. A fost o finală „strînsă“, cu un număr record de remize, dar cu multe partide de o bună factură tehnică, în care șahiști tineri ca Biriescu și Ștefanov au constituit o adevărată revelație. O surpriză plăcută jocul lui Ungureanu, angajat mai tot timpul în ofensivă pentru ocuparea primului loc, dar care nu a mai putut remonta punctele pierdute la Ghindă și Ilijin. Iată de altfel clasamentul final al turneului : Gheorghiu — 12 p, Ghițescu, Ghindă, Ungureanu — 10 p., Biriescu, Radovici — 9 1/2 p., Voiculescu 9 p., Mititelu, Pavlov, Ciocîltea 8 1/2 p., Șubă, Grünberg, Ștefanov — 8 p., Neamțu, Tratatovici, Urzică — 7 p., Georgescu 6 1/2 p., Ilijin 6 p. (Nicolae Brujan).

În cîteva rînduri

● În turul trei al „Cupei Olandei“ la fotbal a fost înregistrată o surpriză de proporții : cunoscuta formație P.S.V. Eindhoven a fost eliminată, cu categoricul scor de 6—1, de echipa Wageningen, care activează în divizia secundă a campionatului.

● În cadrul unui concurs internațional de patinaj viteză disputat la Suwa (Japonia), sportivul Wan Niancium din R.P. Chineză a terminat învingător în proba masculină de 500 m. cu timpul de 40"1/10.

În proba feminină de 500 m. cîștigată de japoneza Makiko Nagaya — 4."6/10, patinatoarea Cen Su-hua (R.P. Chineză) s-a clasat pe locul doi, stabilind un nou record național cu timpul de 45".

● Într-un meci internațional amical de hochei pe gheață, disputat în orașul elvețian Zug, echipa R.D. Germane a învins cu scorul de 9—4 (4—2, 2—1, 3—1), echipa Elveției.

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 26, 27 și 28 decembrie. În țară : Vremea va continua să se încălzească, mai ales la începutul intervalului. Cerul va fi temporar noros. Vor cădea precipitații locale, mai ales sub formă de lapoviță și ploaie. Vînt moderat, cu unele intensificări predominînd din sectorul vestic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 8 și plus 2 grade, izolat mai coborîte în depresiuni, iar maximele între minus 2 și plus 8 grade. Local, ceață și condiții de polei. **În București :** Vreme în curs de încălzire. Cerul va fi temporar noros. Vor cădea precipitații slabe. Vînt moderat. Temperatura în creștere ușoară.

tv

DUMINICĂ, 25 DECEMBRIE 1977

Programul 1

8,00 Sportul pentru toți. Gimnastica la domiciliu.
8,15 Tot înainte!
9,10 Șoimii patriei.
9,20 Film serial pentru copii: Cavalerii Nigel. Episodul 2.
9,45 Pentru căminul dumneavoastră...
10,00 Viața satului.
11,45 Bucuriile muzicii: Muzica românească în actualitate (III).
12,30 De strajă patriei.
13,00 Telex.
13,05 Album duminical.
15,00 Stadion — magazin sportiv
16,30 Drumuri europene: Istorie și timp la Roma.
16,55 Film serial: Linia maritimă Onedin. Episodul 19.
17,45 Reportaj de scriitor: Un sat și-a găsit izvoarele.
18,00 Cel mai bun... continuă!
19,00 Micul ecran pentru cei mici. „Să fim vrednici ca părinții“.
19,20 1001 de seri.
19,30 Telejurnal.
19,50 Antena vă aparține! — spectacol prezentat de județul Hunedoara.
20.50 Film artistic: „Pintea“.
22,35 Telejurnal.
● Sport.

Programul 2

10,00 Concert educativ. Concertul orchestrei simfonice și a corului Filarmonicii „George Enescu“.

LUNI, 26 DECEMBRIE 1977

Programul 1

16.00 Telex.
16,05 Teleșcoală.
16,30 Emisiune în limba maghiară.
19,00 Mult e dulce...
19,20 1001 de seri.
19,30 Telejurnal.
19.50 Columna Republicii. „Calea belșugului“.
20,15 Anul politic intern.
20.45 Roman-foileton: Pagini din Comedia umană. Episodul 2.
21,45 Ancheta TV
22,15 Telejurnal.

Programul 2

16,30 Cîntarea României.
16,45 Slăvită fii, Republică.
17,15 Cenacluri ale tineretului.
17,45 Întîlnire cu satira și umorul.
18,25 Pentru căminul dumneavoastră.
18,40 Muzică populară.
18,55 Film serial pentru copii: Cuore.
19.20 1001 de seri.
19,30 Telejurnal.
19,50 Seară de operă: „Răscoala“ de Gheorghe Dumitrescu.
21.00 Telex.
21,05 Actualitatea bucureșteană.
21,30 În alb și negru.

LUNA CADOURILOR

În magazinele cooperativelor de consum

În toată țara, magazinele cooperativelor de consum au fost aprovizionate cu o gamă largă de mărfuri pentru iarnă, cu articole ce pot fi oferite cu ocazia Lunii cadourilor. Astfel, raioanele de galanterie și marochinărie prezintă tricotaje, baticuri, fulare, cravate, cămăși, lenjerie fină, ciorapi, umbrele, poșete, cordoane, mănuși etc., obiecte care pot constitui cadouri utile și plăcute. Pentru cei mici, raioanele de specialitate oferă numeroase jucării și jocuri frumoase, precum și o gamă bogată de articole de îmbrăcăminte : tricotaje, costumașe, bluze, rochițe, paltonașe, fulare, căciulițe ș.a.

Cadouri plăcute pentru școlari sînt și cărțile din colecțiile „Prima mea bibliotecă“, „Povești nemuritoare“, „Biblioteca școlarului“, precum și pixurile, stilourile, creioanele colorate etc., pe care părinții le pot cumpăra și din librăriile cooperației de consum, împreună cu tradiționalele podoabe pentru pomul de iarnă.

În magazinele universale, supercoopuri și supermagazine s-au pus în vînzare modele noi de confecții de sezon pentru femei și bărbați.

Totodată, magazinele cooperativelor de consum oferă o mare varietate de produse cosmetice și de parfumerie, numeroase obiecte de podoabă — clipsuri, mărgele, coliere, cercei, inele, broșe — stofe și imprimeuri, încălțăminte de sezon, feluritearticole de menaj.

Un dar prețios în orice cămin poate fi și un televizor, un aparat de radio, un aspirator de praf sau o mașină de cusut, obiecte de folosință îndelungată care se pot procura și cu plata în rate.

În fotografie : Interiorul unuia dintre numeroasele magazine de tip „supercoop“ ale cooperației de consum.

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

„FRANCE INFORMATIONS“

O disciplină pasionantă: BIONICA

● Arta de a utiliza cunoașterea mecanismelor ființelor vii pentru a găsi soluții problemelor tehnice ● De la zborul liliacului la radar ● „Ochiul de broască“ în traficul aerian ● Pinguinul — model pentru automobilul ținuturilor înzăpezite ● Fuga ghepardului oferă indicii pentru soluționarea problemelor suprancălzirii prin frecare ?

Sub titlul „S-a născut o nouă știință : bionica“, buletinul „France Informations“ a publicat în ultimul său număr un articol consacrat unei discipline moderne, cu multiple aplicații în numeroase domenii, cu largi perspective de dezvoltare.

De fapt ce este bionica ? — întreabă autorul, Pierre Albert, în introducerea articolului. Această știință ambițioasă, pasionantă — răspunde el — vrea să fie o tentativă de apropiere a disciplinelor biologice și fizico-matematice. Ea ar putea fi definită și ca **„arta de a utiliza cunoașterea sistemelor vii pentru a găsi soluții problemelor tehnice“.**

Această știință s-a născut din constatarea că există domenii în care „opera“ naturii este mai perfecționată decît aceea a savanților (sensibilitatea unor organe, performanțele creierului) ; dar există și domenii unde omul depășește natura (avioane, rachete, televiziune etc.). De unde ideea că alianța strînsă între posibilitățile oferite de ambele categorii de domenii ar îmbogăți considerabil tehnica.

Încă la finele secolului trecut, grădinarul francez Joseph Monier, **observînd plantele atît de solid ancorate în sol prin rădăcinile lor,** a plănuit să fabrice după acest model vase de flori rezistente la șocuri. Pentru aceasta s-a gîndit să toarne un strat subțire de ciment peste o rețea de sîrme de fier (intruchipînd rădăcinile plantelor). Împrumutînd de la natură unul din „brevetele“ ei, Monier a inventat **BETONUL ARMAT.**

Frumos exemplu de bionică înainte ca aceasta să se fi constituit ca știință... Dar Gustave Eiffel n-a fost și el inspirat de natură în construcția faimosului său turn ? Într-adevăr, biologii moderni consideră că elementele cunoscutei construcții pariziene sînt o replică exactă a oaselor tubulare ale scheletului uman.

Și alt exemplu : inginerii și arhitecții care au construit teatrul din Dakar au proiectat un acoperiș lipsit de orice punct de sprijin interior, cam de felul unei imense găoace răsturnate, confecționată dintr-o pînză subțire de beton armat sprijinit pe fundații speciale. În cursul executării, „găoacea“ dădea semne de slăbiciune. Atunci autorii proiectului au trecut neîntîrziat să studieze... **coaja de ou.** Ei au tras concluzia că secretul consta în aceea că „bolta“ de calcar a oului este dublată de o fină membrană elastică avînd ca efect transformarea coajei într-o structură ce acționează pe baza principiului contrafortului.

Este știut că numeroase **animale migratoare** se orientează bine la mari distanțe. Procedeele care le permit aceasta se bazează pe mecanisme foarte complexe. În laboratoare din Franța sînt studiate aceste mecanisme cu gîndul că într-o zi vor decurge de aci **aplicații practice.**

Același lucru cu privire la sistemul de **„navigație astronomică“** după care se orientează anumite păsări sau insecte, **ca pitulicea guralivă și albina,** ce par să posede un „orologiu biologic“, al cărui mod de funcționare deocamdată nu îl știm. Dar cunoașterea în acest domeniu ar putea să ducă la realizarea unor aparate de mare utilitate în tehnologia **sistemelor de ghidaj și navigație.**

Doar se știe că, încă înainte de război, cercetătorul englez Hiram Maxim, inspirîndu-se după sistemul de ghidaj prin ultrasunete al **liliacului,** a imaginat **RADARUL.**

Și tot radarul uimitorului liliac este la originea unei alte invenții engleze **„sondarul“, care permite orbilor să se deplaseze, ocolind obstacolele întîlnite pe drum.** Avînd forma și dimensiunea unei lămpi de buzunar, acest aparat conține un emițător de ultrasunete care captează ecourile reflectate de obstacole. Plimbînd în jurul său acest dispozitiv, orbul, după o perioadă de exercițiu, ajunge să „înțeleagă“ obiectele care-l înconjoară și, după înălțimea sunetelor pe care le reflectă, își dă seama dacă sînt mai apropiate sau mai depărtate de el.

O contribuție la bionică a adus și **broasca.** Ochiul acestui batracian reacționează chiar fără intervenția creierului, numai la imaginile care prezintă pentru el o semnificație biologică. De pildă, ochiul său privește indiferent o muscă aflată în zbor la o distanță la care este inabordabilă. Dar este destul să apară o umbră care ar putea să indice o amenințare pentru ca retina broaștei s-o înregistreze. Această observație a fost folosită de bionicienii din S.U.A. : ea le-a permis să realizeze un aparat — botezat **„OCHI DE BROASCĂ“** — în stare să selecționeze imaginile pe care le percepe și să nu înregistreze decît pe cele care interesează în scopuri utile. Instalat la bordul avioanelor, „ochiul de broască“ este menit să aducă mari servicii în numeroase domenii ca **TRAFICUL AERIAN, DETECTAREA RACHETELOR, RECUNOAȘTEREA FOTOGRAFICĂ.**

În aparență, omul este mulțumit cu funcționarea propriilor sale picioare, dar explorarea planetelor nu îl va obliga cumva mîine să se deplaseze altfel decît cu membrele inferioare ? Această problemă și-au pus-o unii savanți sovietici și, în căutare de răspuns, au început să observe atent **pinguinii,** care se mișcă ușor în zăpada adîncă făcînd să alunece pieptul pe sol și împingîndu-se înainte cu labele. Cîteva luni mai tîrziu, la uzinele constructoare de automobile din Gorki, inginerii proiectau un **VEHICUL** straniu, azi operațional, **CARE AVANSEAZĂ ÎN ZĂPADĂ** în felul simpaticelor animale ale gheților.

Comportamentul și particularitățile **delfinului i-au intrigat** și interesat mult pe savanți. Cel mai rapid dintre animalele lumii acvatice — poate să înainteze cu o viteză de 65 km/h — datorează această performanță nu numai siluetei sale hidrodinamice, dar și conformației particulare a pielii sale. Mai exact „pieilor“ sale, căci are două, suprapuse. Aceste piei foarte suple absorb turbulența creată în apă prin deplasarea masei animalului. Pornind de la această observație, vest-germanul **H. Kramer** a proiectat învelirea submarinelor cu o prelată de cauciuc formată din două pînze, între care circulă un fluid pe bază de silicon. În cursul unor demonstrații s-a dovedit că **REZISTENȚA LA AVANSARE A UNUI SUBMERSIBIL** îmbrăcat în această „piele de delfin“ **SE REDUCE LA JUMĂTATE.**

LĂCUSTA, al cărui sistem nervos este un admirabil înregistrator al vibrațiilor mecanice, reacționează la cele mai infime variații de amplitudine. De aci — o problemă actuală pentru bionicieni : cunoscînd secretul acestei insecte nu se va putea ajunge la realizarea unui aparat de o mie de ori mai sensibil decît un seismograf — realizare care ar fi de o importanță capitală în lupta pentru prevenirea cutremurelor ?

Cînd nu se cunoaște încă, **sau nu** se poate reproduce un anumit mecanism din natură, specialiștii recomandă folosirea lui ca atare. Așa, de pildă, savanții sovietici utilizează **o simplă muscă vie** pentru a detecta prezența **GAZULUI GRIZU** într-o mină de cărbune. Electrozi minusculi sînt plantați în craniul insectei pentru a capta semnalele electrice pe care ea le emite în prezența emanațiilor de gaze imperceptibile pentru om. Aceste impulsuri sînt amplificate și un aparataj complex declanșează soneria de alarmă cînd este cazul.

Un ultim exemplu se referă la studiile făcute asupra **ghepardului.** Cum se face că extremitățile osoase ale acestui animal, care aleargă cu viteza unui tren rapid, nu cunosc nici supraîncălzirea articulațiilor, nici uzura, nici ruptura „pieselor“ care le compun ? Răspunsul la această întrebare pe care și-o pun bionicienii ucrainieni poate avea o însemnătate capitală pentru **MECANISMELE** industriale create de om, ale căror „puncte slabe“ sînt tocmai locurile de frecare : ele se încălzesc, au nevoie de reparații, de schimbări de piese, de ungere constantă etc. Dacă acest răspuns va fi găsit, descoperirea va avea o importanță nu mai mică decît aceea pe care a avut-o la timpul său descoperirea roții — conchide articolul din publicația franceză.

(Urmare din pag. I)

ganelor de specialitate — Ministerul Finanțelor, Curtea Superioară de Control Financiar, băncile ș.a. — care au datoria să exercite un control riguros asupra modului în care sînt respectate legile statului privind gestionarea economică și financiară în toate întreprinderile și ministerele. Toți cei care lucrează în aparatul de control economico-financiar trebuie să acționeze energic, cu maximă exigență și răspundere, folosind toate pîrghiile de care dispun, pentru prevenirea oricăror abateri de la disciplina de plan și financiară — atît în activitatea economică internă, cît și în domeniul comerțului exterior, al colaborării și cooperării economice cu alte state. Trebuie să se acționeze energic pentru întărirea ordinii în utilizarea fondurilor societății, pentru sporirea răspunderii în gospodărirea banului public, apărînd, în toate împrejurările, interesele economice și financiare ale statului nostru socialist.

În această direcție trebuie să acționeze, de asemenea, cu cea mai mare fermitate organele de conducere colectivă din întreprinderi, consiliile oamenilor muncii. Ele au datoria să vegheze cu răspundere la modul în care sînt aplicate reglementările legale, în care se respectă disciplina de plan și financiară, să dovedească exigență în angajarea fiecărui leu, a fondurilor materiale și bănești ale statului, pentru obținerea unei eficiențe economice superioare. În dările de seamă pe care organele de conducere colectivă le prezintă în adunările generale ale oamenilor muncii trebuie trebuie să constituie ele însele, prin munca lor, un exemplu de fermitate și intransigență în ce privește asigurarea disciplinei, ordinii, respectarea riguroasă a legilor statului în sectorul lor de activitate. La toate nivelurile, indiferent de funcția pe care o au — de la ministru, director de centrală industrială sau întreprindere nistrează și gestionează o parte mai mare sau mai mică a patrimoniului socialist, potrivit principiului „cine gospodărește să și răspundă“. În actul de conducere, nimic să nu impieteze ! Nici o hotărîre, nici o acțiune să nu se bazeze pe arbitrariu, să nu fie nefondată din punct de vedere economic ! Trebuie să curmăm energic orice tendință de liberalism și largheță în cheltuirea fondurilor societății, orice posibilitate ca prin acțiuni și decizii economice subiective, inoportune, fără eficiență, să se aducă pagube economiei naționale, avuției socialiste a poporului. Cu cea mai mare răspundere, cadrele de conducere din economie de la toate nivelurile, organele financiare trebuie să acționeze stăruitor pentru desfășurarea întregii activități economice sub imperativul obținerii pentru fiecare leu cheltuit a unui volum cît mai mare de producție și a unor beneficii sporite, pentru buna gospodărire și dezvoltarea avuției socialiste — așa cum s-a subliniat cu deosebită pregnanță și la recenta Conferință Națională a partidului. Aceasta este temelia sigură, trainică pentru progresul neîntrerupt al societății noastre, pentru creșterea neîncetată a nivelului de trai al întregului nostru popor.

RESPECTAREA RIGUROASĂ A DISCIPLINEI

să se analizeze în profunzime, cu exigență și responsabilitate, cum se respectă disciplina financiară, cum sînt gospodărite fondurile încredințate de stat spre administrare, cum se aplică și se respectă legile și reglementările economice.

Partidul nostru cere tuturor cadrelor de conducere din economie să imprime în întreaga activitate din sectoarele de care răspund, tuturor cadrelor din unitățile și compartimentele aflate în subordine, un puternic spirit de răspundere și disciplină exemplară în administrarea cît mai rațională și eficientă a fondurilor materiale și bănești ale societății. Cadrele de conducere din economie pînă la cadrele administrative — cu toții trebuie să dea socoteala în fața clasei muncitoare, a oamenilor muncii, a opiniei publice, pentru corectitudinea exercitării atribuțiilor ce le revin în gospodărirea avuției societății, a întregului popor.

În spiritul cerințelor și exigențelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării economico-sociale a țării, buna gospodărire a avuției naționale, a fondurilor materiale și bănești impune pretutindeni — în toate verigile și la toate nivelurile activității noastre economice și financiare — aplicarea fermă a hotărîrilor de partid și legilor țării, un spirit de economie și înaltă răspundere din partea tuturor celor care admi-

DE PRETUTINDENI

● **„DESENATOR“ AUTOMAT.** Specialiștii din Leningrad au construit un „desenator“ automat care poate realiza schițe în alb-negru și color pe ecranul unui televizor. Aparatul dispune de o claviatură, fiecare din clape avînd drept corespondent o linie, un cerc sau o altă formă geometrică, întrebuințate în general în desenul tehnic. Prin apăsarea clapelor, pe ecranul televizorului apar liniile respective care compun desenul. Operatorul trece apoi desenul în memoria unui ordinator sau îl poate copia pe calc, cu ajutorul unui dispozitiv automat.

● **„A FUMA ÎNSEAMNĂ A TE SINUCIDE“** — acesta a fost titlul unei emisiuni transmise recent de televiziunea franceză, cu participarea prof. Maurice Tubiana, expert în problemele cancerului. Potrivit datelor prezentate în timpul emisiunii, între o treime și jumătate din fumători mor de o boală — în primul rînd cancer — cauzată sau agravată de tutun. Peste jumătate din cazurile de cancer la bărbați se datorează fumatului ; în același timp, fumatul provoacă multe dintre cazurile de bronșită cronică, maladiile cardio-vasculare etc. Fumătorii trebuie să știe că 20 de țigări pe zi înseamnă în medie șase ani de viață mai puțin, s-a precizat în cadrul emisiunii.

● **„PIRAMIDA“ DE LA... NISA.** Aeroportul din Nisa (200 ha) este una din cele mai mici porți aeriene internaționale din Europa, problema extinderii sale punîndu-se cu acuitate. În acest scop au fost prezentate două proiecte : prelungirea pistei pe piloni de beton, implantați în mare, sau eliminarea unei... coline pentru mărirea suprafeței plane. Autoritățile au ales a doua variantă. Astfel vor fi deplasați 20 000 000 metri cubi de rocă, adică echivalentul unei piramide cu latura de 450 m, și înălțimea de 350 m, ceea ce va dubla suprafața aeroportului.

● **STÎNGACII ȘI PICTURA.** Peste 12 000 de desene, picturi, sculpturi realizate de-a lungul istoriei de mina omenească — începînd cu preistoria și sfîrșind cu zilele noastre — au fost studiate de doi psihologi canadieni, Stanley Coren și Clare Porac, dintr-un unghi inedit. Pe ei îi interesa cu care mînă au fost executate respectivele lucrări. Rezultatul — 93 la sută au fost realizate cu mîna dreaptă — vine să infirme o teorie frecvent vehiculată, conform căreia folosirea cu predilecție a mîinii drepte nu ar fi înnăscută, ci rodul unei „convenții sociale“. Folosirea cu predilecție a mîinii drepte s-a dovedit, astfel, cu mici excepții, un fenomen constant, indiferent de epocă sau de regiune geografică.

● **„TRENUL VIITORULUI“,** construit în Japonia și destinat să atingă viteze de pînă la 500 km/h, a trecut cu bine pînă în prezent testele la care a fost supus. Acționat de un motor liniar și lunecînd pe o „pernă magnetică“, vehiculul s-a ridicat la 12 cm deasupra liniei de probă, dezvoltînd o viteză de 204 km/h. Specialiștii de la căile ferate de stat nipone speră ca la începutul anului viitor trenul să poată dezvolta o viteză de 286 km/h, egalînd recordul „Shinkansen“-ului („noul tren“) care circulă în prezent între Tokio și alte mari orașe ale țării. Ulterior, „Trenul viitorului“ va atinge viteze superioare.

● **RACHETE ÎMPOTRIVA AVALANȘELOR.** La uzina chimică „Synthesia“ din Pardubice (Cehoslovacia) a fost elaborat un nou procedeu de protecție împotriva avalanșelor de zăpadă. Încărcături speciale prevăzute cu un focos sînt lansate cu ajutorul rachetelor deasupra zonei de formare a avalanșelor. În acest fel, în stratul de zăpadă apar numeroase fisuri determinînd declanșarea avalanșelor în direcția și la momentul dinainte stabilite, fără a mai periclita viața oamenilor.

● **ACUPUNCTURĂ VETERINARĂ.** Proprietarul unei crescătorii de porci din Japonia, Tatsuo Sasaraki, își tratează animalele prin aplicarea acupuncturii. Cu sprijinul unor asistenți veterinari, el a obținut remarcabile rezultate în tratarea afecțiunilor intestinale, reumatismului, ca și a unor tulburări de ordin nervos. Pentru a străpunge stratul de grăsime al animalelor se folosesc ace deosebit de lungi.

● **„COLABORARE“ OM-DELFIN.** O echipă de cercetători francezi, condusă de F. Pelletier, a plecat într-o expediție în India pentru a studia delfinii de apă dulce care trăiesc în Gange, Indus și Brahmaputra, despre care se știe încă foarte puțin. Aceeași echipă a studiat comportamentul delfinilor în largul coastei mauritane, unde pescarii se folosesc de inteligentele cetacee pentru a depista bancurile de pești. Echipa încearcă să stabilească dacă o astfel de „colaborare“ cu pescarii există și în ce-i privește pe delfinii de apă dulce din India.

● **CĂSĂTORIȚII** trăiesc mai mult. În urma unui studiu efectuat asupra a 6 982 de americani, cercetătoarea Lisa Berkman a ajuns la concluzia că persoanele căsătorite trăiesc mai mult decît celibatarii. După nouă ani de cercetări s-a constatat că mortalitatea în rîndul celor care trăiesc singuri este cu 2—4,5 ani mai mare decît la căsătoriți. Singuraticii suferă mai des de obezitate, consumă o cantitate mai mare de băuturi alcoolice, nu le place mișcarea și dorm mai puțin. Autoarea acestei cercetări a ajuns la concluzia că „pînă și o căsătorie nereușită e de preferat celibatului“.

„Poporul mozambican este ferm hotărît să apere cuceririle revoluționare și să edifice societatea socialistă"

Cuvîntarea președintelui Samora Machel la prima sesiune a Adunării Populare

MAPUTO 24 (Agerpres). — La Maputo s-au încheiat lucrările primei sesiuni a Adunării Populare a Republicii Populare Mozambic. Au fost adoptate planul de dezvoltare economică și bugetul de stat pe anul 1978.

În cuvîntarea rostită în cadrul sesiunii, Samora Machel, președintele Republicii Populare Mozambic, a relevat că în etapa actuală de dezvoltare a țării — edificarea democrației populare — obiectivele principale constau în **consolidarea independenței naționale și a puterii populare, crearea bazelor politico-ideologice și social-economice ale socialismului.** Campania electorală, alegerile, formarea organelor puterii populare și a organului legislativ suprem al țării — Adunarea Populară — constituie o mare victorie a poporului, a spus vorbitorul. În continuare, el a arătat că **destinele țării au fost încredințate pentru prima oară reprezentanților poporului muncitor, care este ferm hotărît să apere cuceririle revoluționare și să edifice o societate liberă de exploatarea omului de către om.**

Alegerile, a subliniat Samora Machel, au constituit o mare școală politică pentru masele muncitoare, au demonstrat încrederea poporului în FRELIMO, garant al cuceririlor revoluției mozambicane. Formarea adunărilor populare la toate nivelurile a creat condițiile necesare pentru **participarea maselor largi muncitoare la viața social-politică a țării,** a lărgit baza socială a revoluției, a întărit alianța muncitorească-țărănească, a accelerat procesul lichidării rămășițelor trecutului colonial. Forțele imperialiste, a continuat președintele, au încercat să curme procesul de întărire a puterii populare. Împotriva R.P. Mozambic și a FRELIMO se desfășoară o campanie de amenințări, sînt săvîrșite acțiuni subversive și provocări armate directe ; s-au înmulțit acțiunile agresive ale militariștilor rhodesieni. Samora Machel a relevat că trebuie să se acționeze în continuare pentru a curma orice atentat la cuceririle revoluției mozambicane. **Procesul consolidării puterii populare trebuie făcut ireversibil,** a subliniat vorbitorul, menționînd în încheiere că **în lupta sa pentru un viitor luminos poporul mozambican are de partea sa toate forțele progresiste ale lumii.**

Actualitatea politică italiană examinată de Direcțiunea P.C.I.

ROMA 24 (Agerpres). — La Roma a avut loc o ședință a Direcțiunii Partidului Comunist Italian consacrată analizării evoluției situației politice din țară în urma reuniunii comune a celor șase partide ale „arcului constituțional" cu conducerile celor trei mari centrale sindicale italiene — C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L. După cum s-a mai anunțat, reuniunea „partide-sindicate" a dezbătut probleme ale programului economic guvernamental pe anul 1978, stabilindu-se necesitatea efectuării unor modificări, în vederea aprobării documentului de către toate forțele politice democratice și de către sindicate.

Direcțiunea P.C.I. a analizat, de asemenea, activitatea Federației Tineretului Comunist Italian (F.G.C.I.), al cărui congres va avea loc în primele luni ale anului 1978 — informează agenția A.N.S.A.

Plenara C.C. al P.C.I. a fost convocată pentru prima jumătate a lunii ianuarie.

CONSULTĂRILE P. C. SANMARINEZ

În vederea constituirii unui guvern de „unitate națională"

SAN MARINO 24 (Agerpres). — Secretarul general al P.C. Sanmarinez, Umberto Barulli, a avut o primă serie de convorbiri cu membri ai conducerii Partidului Democrat-Creștin, partid ce deține 25 de mandate în parlament, din totalul de 60. Propunerea pe care o prezintă P.C. Sanmarinez în cadrul actualelor consultări în vederea soluționării crizei guvernamentale este de a se constitui un cabinet „de unitate națională", în care să fie reprezentate partidele politice democratice.

Consultările cu celelalte forțe politice din țară au fost începute de Partidul Comunist Sanmarinez după ce căpitanii regenți ai Republicii San Marino l-au însărcinat cu o misiune de informare în legătură cu posibilitățile constituirii unui nou guvern după demisia cabinetului de coaliție între democrat-creștini și socialiști.

„Învățămîntul — privilegiu al celor avuți"

Un articol din ziarul „The Japan Times"

Creșterea explozivă a taxelor de studii în învățămîntul japonez, în special în școlile medii și în învățămîntul superior, generează un sentiment de tot mai profundă îngrijorare în rîndul opiniei publice progresiste a țării. Ziarul „The Japan Times" avertiza, recent, că „nu este departe ziua cînd instruire superioară vor putea primi numai tinerii proveniți din cele mai bogate familii". După cum rezultă dintr-un studiu elaborat de Ministerul Educației, cheltuielile de studiu în învățămîntul superior s-au dublat în ultimii cinci ani. Majoritatea studenților Universității din Tokio — cea mai renumită din țară și a cărei absolvire garantează un loc de muncă satisfăcător — provin din familiile cu cele mai mari venituri, făcînd ca tradiția „elitei" în Japonia să nu fie dată uitării — scrie același „The Japan Times".

Peste 80 la sută din studenții și liceenii din clasele superioare sînt înscriși la școli și institute particulare, unde taxele sînt de 10—20 de ori mai mari decît în învățămîntul de stat.

În Peru va continua procesul schimbărilor structurale

— declară președintele Bermudez

LIMA 24 (Agerpres). — Structura economică a lumii trebuie schimbată „pentru ca problemele cu care sînt confruntate țările în curs de dezvoltare să-și găsească soluționarea" — a declarat, într-o cuvîntare pronunțată la Lima, președintele Republicii Peru, Francisco Morales Bermudez.

El a menționat că economia peruană trece în prezent prin momente dificile, care se vor perpetua și în anii următori, ceea ce face necesară adoptarea de măsuri menite să ducă la depășirea acestor dificultăți. „Cred — a spus el — că spiritul poporului peruan va rămîne treaz, în pofida sacrificiilor pe care le face pentru consolidarea națiunii și de aceea vor fi continuate schimbările structurale inițiate în țară".

Preocupări economice în țări în curs de dezvoltare

PANAMA. Un vast program vizînd extinderea rețelei de aprovizionare cu apă potabilă a orașului Colon și a împrejurimilor acestuia, a unui vechi cartier din Ciudad de Panama și a portului Vacamonte a fost elaborat de Institutul panamez de resort. Costul lucrărilor preconizate este evaluat la 20 milioane dolari.

LIBIA. Secretariatul național al planificării a făcut cunoscut că producția globală a țării — exprimată în prețuri curente — a crescut de la 1,288 miliarde dinari în 1970, la 5.487 miliarde dinari în 1977. Eforturile întreprinse au antrenat și o îmbunătățire simțitoare a structurii economiei naționale, tradusă îndeosebi în reechilibrarea diferitelor ramuri economice, corespunzător cu cerințele etapei actuale de dezvoltare a țării.

ABU DHABI. În emiratul Ajman va fi construită o uzină care va folosi deșeurile industriale și resturile menajere drept materie primă pentru a produce sticlă, hîrtie și îngrășăminte chimice. Punerea ei în funcțiune este prevăzută pentru sfîrșitul anului viitor.

SPANIA

Prevederi ale proiectului noii Constituții

MADRID 24 (Agerpres). — Proiectul Constituției spaniole elaborat de comisia Congresului Deputaților a fost remis, vineri seara, președintelui parlamentului, Antonio Hernandez Gil, urmînd ca, la începutul anului viitor, să fie supus aprobării adunării plenare a Cortesurilor. Proiectul a fost aprobat de comisia Camerei inferioare a parlamentului în a treia lectură.

Documentul stipulează că forma politică a statului spaniol este monarhia parlamentară și că suveranitatea rezidă în popor.

Potrivit proiectului, regele îl desemnează pe șeful guvernului, în urma consultărilor cu partidele politice și cu președinții camerelor parlamentului, alegerea sa trebuind să fie ratificată ulterior de Congresul Deputaților cu o majoritate absolută, în cazul primelor două tururi de scrutin, și cu majoritate relativă în al treilea. Dacă această majoritate nu este întrunită, Cortesurile vor fi dizolvate automat.

Forțele de ordine publică, în principal garda civilă și poliția armată, sînt plasate sub autoritatea guvernului. Proiectul afirmă, pe de altă parte, principiul laicității statului.

Proiectul Constituției fixează vîrsta majoratului la 18 ani, în loc de 21, cum era pînă acum.

De asemenea, el prevede că regiunile devin „teritorii autonome", beneficiind de atribuții sporite în materie fiscală și bugetară.

Comisia constituțională care a elaborat proiectul a fost prezidată de președintele guvernului, Adolfo Suarez, și a fost alcătuită din reprezentanți ai diferitelor partide politice.

„Există perspective pentru îmbunătățirea relațiilor cubanezo-americane"

— relevă agenția Prensa Latina

HAVANA 24 (Agerpres). — Agenția Prensa Latina anunță că în cursul lunii decembrie au fost inițiate zboruri speciale turistice pe ruta Detroit—Havana și Chicago—Havana, care urmează să fie permanentizate cu frecvență săptămînală. Zborurile au fost efectuate de Compania „Capitol Airlines", în ianuarie urmînd să fie inițiate zboruri regulate pe ruta New York—Havana, deservite de compania „T.W.A.".

S-a anunțat, de asemenea, că întreprinderea cubaneză de turism a semnat, recent, o serie de contracte cu agențiile de specialitate nord-americane „Tour Operador Caribbean Holiday" și „Tour Operador Sunflight America".

„Sporirea gesturilor care facilitează reducerea tensiunilor dintre Republica Cuba și S.U.A. îi face pe observatorii locali să opineze că există perspective pentru îmbunătățirea relațiilor dintre cele două țări" — relevă agenția Prensa Latina.

Spre soluționarea diferendului dintre Honduras și Salvador

LIMA 24 (Agerpres). — La 10 ianuarie anul viitor, delegațiile Hondurasului și Salvadorului se vor reuni, la Lima, împreună cu mediatorul ales de cele două țări, Luis Bustamente y Rivero, fost președinte al Perului, pentru a examina unele aspecte privind concilierea honduriano-salvadoriană în urma așa-numitului „război al fotbalului" din 1969. La data fixată se va proceda la stabilirea unui plan de lucru și a procedurii pentru următoarele etape ale negocierii bilaterale.

În 1969, între Honduras și Salvador a izbucnit un conflict armat, supranumit „războiul fotbalului" sau „războiul celor 100 de ore", determinat, în principal, de cauze economice. Conflictului i s-a pus capăt prin intervenția Organizației Statelor Americane (O.S.A.). De atunci și pînă în prezent, între cele două state din America Centrală s-au ivit o serie de momente de ostilitate și tensiune, ultima vreme marcînd, însă, inițierea eforturilor bilaterale în direcția soluționării diferendului.

6 000 000 de șomeri în țările Pieței comune

Șomajul în țările membre ale Pieței comune cuprinde circa 6 milioane de persoane — relevă săptămînalul „Euroforum", care menționează că, pe ansamblul C.E.E., ponderea acestora în totalul populației muncitoare a crescut, în octombrie, la 5,7 la sută, față de 5 la sută, cît reprezenta în perioada corespunzătoare a anului trecut. Creșterea în luna respectivă a șomajului pe țări a fost de 43 de mii în R.F.G., 28 de mii în Franța, 27 de mii în Italia, 9,6 mii în Danemarca, 700 în Belgia etc. Pe ansamblul C.E.E. oficiile pentru brațele de muncă au înregistrat în octombrie cu 744 de mii mai multe persoane fără muncă decît în aceeași lună a anului trecut, — relevă săptămînalul.

Potrivit unei știri, primite aseară la redacție, căile ferate din R.F.G. vor concedia anul viitor 16 000 salariați. Sindicatul feroviarilor vest-germani a dat publicității o declarație prin care protestează împotriva acestei intenții a administrației.

Pe de altă parte, deși în Anglia numărul celor fără lucru s-a redus în octombrie, centrul englez de cercetări „Independent Economic Model Grup" a ajuns la concluzia că șomajul va continua să crească în această țară pînă spre mijlocul anului 1979, cînd va cuprinde 6,5 la sută dintre salariați.

★

În ce o privește, Finlanda este, de asemenea, serios afectată, în prima jumătate a lunii decembrie numărul șomerilor ajungînd la 163 500. Este cel mai ridicat nivel al șomajului înregistrat vreodată în această țară. La șomerii totali se adaugă — după cum relevă presa finlandeză — zeci de mii de șomeri parțiali.

Program de colaborare economică între Bangladesh și Pakistan

DACCA 24 (Agerpres). — Președintele R. P. Bangladesh, Ziaur Rahman, s-a înapoiat ieri la Dacca, după vizitele oficiale efectuate în Nepal, India și Pakistan. Vorbind la o conferință de presă despre rezultatele convorbirilor pe care le-a avut în aceste țări, el a arătat, referindu-se la vizita la Islamabad, că a fost convenită înființarea unui comitet pentru problemele cooperării dintre Bangladesh și Pakistan. Între altele, această cooperare va cuprinde sectorul industriei și cel al construcțiilor.

agențiile de presă transmit:

Convorbiri româno—iugoslave. Tovarășul general-colonel Ion Coman, ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, aflat la Belgrad într-o vizită de lucru, a avut vineri convorbiri cu generalul de armată Nikola Liubicici, secretar federal pentru apărarea națională al R.S.F. Iugoslavia.

Rezultatele referendumului din Filipine. Potrivit rezultatelor finale oficiale ale referendumului național desfășurat la sfîrșitul săptămînii trecute în Filipine, date publicității la Manila, 89,53 la sută dintre persoanele care s-au prezentat la urne s-au pronunțat în favoarea continuării mandatului de președinte al lui Ferdinand Marcos și în favoarea menținerii legii marțiale, informează agenția Reuter. Numărătoarea finală a relevat 20 062 782 voturi favorabile, 2 104 209 împotrivă și 299 663 abțineri.

Noul ministru de externe al Egiptului. Mohamed Ibrahim Kamel a fost numit, printr-un Decret al președintelui Anwar El Sadat, în funcția de ministru al afacerilor externe al Republicii Arabe Egipt — anunță agenția M.E.N.

O hotărîre a autorităților vietnameze. Agenția V.N.A. informează că autoritățile din orașul Ho Și Min au hotărît punerea în libertate a trei americani care, la bordul unei ambarcațiuni, au violat recent apele teritoriale vietnameze.

„Sakura" pe orbită. Primul satelit japonez experimental de comunicații „Sakura" (Floare de cireș) a fost plasat pe o orbită staționară deasupra Indoneziei, a anunțat Agenția Națională Japoneză de Dezvoltare Spațială (N.A.S.D.A.). De formă cilindrică și cîntărind 340 kilograme, satelitul a fost lansat, la 15 decembrie, la Cape Caneveral cu o rachetă americană de tip „Delta". „Sakura" este purtătorul unor echipamente care permit funcționarea simultană a 4 000 de circuite telefonice sau opt canale de televiziune în culori.

Cargou cu droguri. Un cargou venezuelean, care transporta 25 tone de marijuana, a fost reținut, vineri, de navele Gărzii de coastă americane, în largul țărmurilor haitiene și escortat pînă în portul Miami Beach. Un purtător de cuvînt al autorităților americane de resort a precizat că drogul confiscat ar fi valorat la bursa neagră 25 milioane dolari.

Plan de colaborare româno—bulgar. La Sofia, Gh. Costea, inspector general de stat pentru controlul calității produselor, și Ivan Gruev, președintele Comitetului de Stat pentru standardizare din R. P. Bulgaria, au semnat planul de colaborare dintre cele două instituții pe anul 1978.

Populația Poloniei la nivelul antebelic. În al doilea trimestru al anului 1978 se va naște al 35 milionulea cetățean al Poloniei, populația acestei țări urmînd să ajungă la nivelul anului 1939 — transmite agenția P.A.P. Numai în ultimii 3 ani populația țării a crescut cu 3 milioane de persoane.

În cadrul manifestărilor consacrate aniversării centenarului Independenței de stat a României, la Conakry a fost organizată o gală de filme. Au participat ministrul informațiilor și ideologiei, Felaino Behazin, vicepreședintele Adunării Naționale Legislative, Mamadou Moussa Doumbuya, funcționari superiori de la Președinția și Consiliul de Miniștri ale Republicii Guineea, activiști ai C.C. al Partidului Democrat din Guineea și din administrația de stat, șefi ai misiunilor diplomatice, un numeros public.

Analfabetismul în lume. Potrivit statisticilor U.N.E.S.C.O., 800 de milioane de oameni sînt analfabeți în lume. Din aceștia, fiecare al treilea adult nu știe nici să scrie, nici să citească sau să facă un calcul matematic elementar.

Premiul Cervantes decernat unui scriitor cubanez. Scriitorului cubanez de renume mondial Alejo Carpentier i-a fost conferit premiul Cervantes, cea mai înaltă distincție literară ce se acordă în Spania. Juriul a acordat acest premiu întregii creații a scriitorului cubanez, reprezentant de seamă al literaturii de expresie spaniolă, care a dat culturii universale numeroase opere, printre care se numără „Concertul baroc" și „Secolul luminilor".

Fostul președinte al Republicii Peru, Juan Velasco Alvarado, a încetat simbătă din viață, la Lima — anunță agenția France Presse. Cu cîteva zile în urmă, el suferise o intervenție chirurgicală.

Teste efectuate la bordul navei cosmice sovietice „Soiuz-26"

MOSCOVA 24 (Agerpres). — Simbătă s-a încheiat a doua săptămînă a zborului orbital al cosmonauților sovietici Iuri Romanenko și Gheorghi Greciko. Cea mai mare parte a acestei zile ei au petrecut-o făcînd diferite analize și teste medicale. Astfel, pentru prima oară în practica zborurilor cosmice, s-a realizat o explorare minuțioasă a circulației sanguine. Experiențele au permis obținerea de date privind particularitățile circulației sîngelui și activității cardiace în diferite etape ale zborului. Explorările privind funcționarea sistemului cardiovascular s-au realizat cu ajutorul costumului cu vid „Cibis". Starea sănătății cosmonauților este bună.

Simbătă au fost efectuate, de asemenea, controale privind funcționarea unor aparate și a continuat pregătirea aparaturii foto și a unor aparate științifice pentru viitoarea experiență. Cosmonauții au efectuat exerciții fizice cu ajutorul bicicletei ergometrice.

Chenar de duminică

De vină nu este nisipul...

Secole, milenii, întinderile nesfîrșite ale mării aurii de nisip au fost imperiul vînturilor. Suflau Simunul, Siroccoul, Hamsinul, modificînd, doar ele, valurile încremenite ale dunelor. Le mai animau, legănat, caravanele răbdătoarelor cămile.

...În vestul marelui deșert al Africii, o coloană de motorizate pătrunde într-o localitate. Schimb de focuri, victime — morți și răniți. Coloana motorizată pleacă, ducînd cu ea „prizonieri de război" — după o sursă, „ostatici" — după alta. Repatriați apoi de O.N.U.

...Tot în vestul marelui deșert, un tren cu minereu, păzit de soldați, înaintează prin arșiță. Este interceptat ; schimb de focuri, victime — morți și răniți. În urmărire, pleacă avioane de luptă. Dintr-o capitală se anunță că avioanele au bombardat cu substanțe incendiare : victime — oameni arși de vii. Dintr-o altă capitală, se dezmint nu, avioanele respective nu sînt dotate cu rezervoare pentru napalm și fosfor ; au doar bombe și torpile. În aceeași zi, dintr-o a treia capitală se anunță expedierea, tot într-acolo, a unei mari încărcături de arme — cîteva mii de mitraliere.

Nisipul, deși auriu, are un preț derizoriu, este un depreciabil deșeu al naturii într-o lume în care, chiar în afara comerțului, aproape totul se cumpără sau se vinde nu există negustori de nisip, importatori sau exportatori de nisip.

Dar lupta este și devine acerbă. Mult mai puternică decît Simunul sau Hamsinul se face simțită suflarea altor forțe. Care vor să reușeze dunele — în alte regrupări, arii, zone, perimetre. Să pună sau să-și păstreze acolo piciorul, să-și fortifice poziții și influențe, să înalțe în jurul acestora metereze. Uitînd ceea ce știu și copiii, în joaca lor la malul mării : trăinicia castelelor de nisip.

Nisipul face să scîrțîie roțile angrenajelor. Mecanice, dar și politice

Intră între dinți — și provoacă scrîșnete.

Intră în ochi, îl irită și provoacă lacrimi, citeodată multe lacrimi. Sau chiar orbiri, citeodată îndelungi orbiri.

Fără el, multe furtuni din lumea de azi s-ar fi potolit demult.

...Într-un alt capăt, opus, al deșerturilor Africii, de pe un pod se descarcă, febril, tancuri, tunuri, rachete. Un pod peste mări și țări, un pod aerian, nu de metal sau de piatră, cum ridica pe vremuri Apolodor din Damasc.

Din vecinătăți, fotografii înfățișează, în umbra piramidelor, multimi exuberante, purtînd pancarte pe care literele, în formă de virgule unduioase, exprimă speranțe și voințe : „să udăm nisipul cu apă, nu cu sînge !"

Zoologii neagă, ca neștiințifică, ideea că struțul, la primejdie, și-ar ascunde capul în nisip.

Sau poate nu o face din teamă ? Poate simte — și el ! — miros de petrol sau de minereu de fier, de fosfați sau uraniu ?

Nisipul singur, simplu și auriu, n-ar forma niciodată obiect de dispute. E un biet deșeu al naturii.

N. CORBU

Acțiune fermă, consecventă, luciditate pentru înfăptuirea unui obiectiv primordial al umanității: DEZARMAREA

ÎN LUMINA PROCESELOR ȘI TENDINȚELOR NOI PE ARENA MONDIALĂ, PUSE ÎN EVIDENȚĂ DE CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI

În unul din numerele trecute ale zilarului am publicat o pagină specială dedicată escaladării fără precedent a cursei înarmărilor, pagină care își propunea să scoată în evidență marile pericole la adresa păcii create de acumularea unor arsenale tot mai vaste, subliniind, în același timp, eforturile neslăbite ale partidului și statului nostru pentru înfăptuirea dezideratului vital al omenirii — dezarmarea.

Reafirmînd însemnătatea primordială pe care România socialistă o acordă acestei probleme și, în acest cadru, deplina valabilitate a amplului program de măsuri elaborat de Congresul al XI-lea, Conferința Națională a partidului a jalonat noi și importante direcții de acțiune.

Este meritul Conferinței Naționale de a fi tras **un nou și puternic semnal de alarmă în legătură cu prăpastia tot mai izbitoare care se înregistrează între discuțiile și tratativele de dezarmare care bat pasul pe loc și întețirea pînă la paroxism a competiției înarmărilor,** stimulată și de diversele teorii și strategii — „represalii masive", „strategia avansată", „riposta flexibilă", „echilibrul de forțe". Cu atît mai modeste apar rezultatele activității de aproape 16 ani a Comitetului de dezarmare la Geneva, singurul for de negocieri cu caracter multilateral, al cărui mandat este tocmai acela de a negocia și adopta măsuri concrete și eficiente de dezarmare. De-a lungul celor aproximativ 760 de ședințe plenare, cîte s-au ținut de la crearea comitetului, arsenalele statelor nu s-au redus nici măcar cu o singură pușcă, iar efectivele militare — cu nici un soldat.

Absurditatea acestei situații este cu atît mai evidentă cu cît, în ultimii ani, ca rezultat al creșterii forțelor progresiste, în viața internațională s-a conturat un curs nou spre destindere și înțelegere, care se cere adîncit și consolidat. Or, apare limpede pentru oricine că **o politică trainică de pace nu poate fi asigurată, destinderea internațională nu poate fi consolidată și dezvoltată dacă nu se pune capăt cursei înarmărilor, dacă se mențin trupe și baze militare pe teritoriul altor state, dacă nu se inițiază un proces viguros de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară.**

Transformările revoluționare mondiale, creșterea voinței popoarelor de a trăi libere și independente au determinat, îndeosebi în ultimul timp, apariția unor elemente calitativ noi și în lupta pentru dezarmare. De la conceptul învechit, potrivit căruia negocierile de dezarmare ar ține de resortul unui număr restrins de state, s-a făcut un pas considerabil prin înțelegerea necesității că această problemă de interes vital să fie adusă în dezbaterea O.N.U., asigurîndu-se astfel participarea cvasitotalității statelor, ceea ce marchează o îndepărtare certă de la practica discuțiilor în cerc restrîns, în spatele popoarelor și în afara oricărui control al opiniei publice.

În ciuda acestor elemente noi, pozitive, rezultatele tratativelor de dezarmare au rămas pînă în prezent aceleași. De ce ? Răspunsul nu poate fi decît unul singur : deoarece recunoașterea, inclusiv în cadrul organismelor specializate de negocieri, a importanței deosebite a obiectivului dezarmării, nu și-a găsit urmarea firească, logică, în adoptarea unor măsuri concrete. Un asemenea deziderat implică voința politică a statelor de a se angaja în mod real pe calea dezarmării, voință fără de care orice promisiuni și declarații nu rămîn decît simple vorbe, fără acoperire în realitate. Este cum nu se poate mai clar — și partidul nostru a arătat nu o dată acest lucru — că **omenirea va judeca activitatea fiecărui guvern, a fiecărui stat, a fiecărui conducător politic, nu după vorbe, ci după fapte, după luciditatea pe care o manifestă și energia cu care militează pentru eliberarea popoarelor de povara cheltuielilor militare, de spectrul unui război nimicitor.**

Luciditatea, simțul măsurii înseamnă a arăta cu sinceritate propriilor popoare pericolele pe care le implică în măsură crescîndă „cursa morții". Înseamnă a nu imprima negocierilor de dezarmare aspectul de simpozion lipsit de eficiență. Înseamnă a nu deplasa accentul în ce privește dezideratul neproliferării armelor nucleare spre măsurile vizînd împiedicarea accesului statelor nenucleare la tehnologiile și echipamentul menite să le permită folosirea energiei nucleare în scopul dezvoltării. Înseamnă, în primul rînd, a manifesta voința politică de a avansa pe calea care să ducă la o eră nouă de negocieri — era dezarmării concrete, reale, sub control internațional strict și eficace.

Momentul trecerii de la vorbe la fapte în domeniul dezarmării nu mai poate fi aminat. Fenomenul înarmărilor se manifestă ca un factor de frînare a eforturilor în care este angajată astăzi majoritatea omenirii pentru eliminarea din viața internațională a politicii de forță, pentru așezarea relațiilor dintre state și popoare pe baze noi, democratice, de deplină egalitate și respect al dreptului fiecărei națiuni de a se dezvolta independent, în conformitate cu voința ei suverană. În această lumină, **acțiunea fermă pentru înfăptuirea dezarmării reprezintă** — așa cum evidențiază partidul nostru — **o componentă fundamentală a luptei pentru instaurarea unei noi ordini politice și economice internaționale.**

Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului a dat din nou expresie **voinței și hotărîrii României socialiste de a lupta pentru scoaterea negocierilor privind dezarmarea din imobilismul în care se află, pentru trecerea la acțiuni concrete de dezarmare.** În acest sens, în perspectiva sesiunii speciale a O.N.U., din primăvara viitoare, sesiune căreia România îi acordă o deosebită importanță, a fost formulată propunerea concretă de a se opri cheltuielile militare la nivelul bugetelor din 1977 sau 1978 și a se trece, în continuare, la reducerea lor, inițial cu 5—10 la sută, apoi în mod mai substanțial.

Subliniind, în mod corespunzător, însemnătatea tratativelor, a, acțiunilor diplomatice pentru a urni din punctul mort problema dezarmării, țara noastră consideră, în același timp, că înfăptuirea acestui deziderat arzător nu se poate limita la sfera acțiunilor diplomatice, că și în acest domeniu, așa cum demonstrează însăși viața, mersul evenimentelor, un rol primordial revine **acțiunii ferme, energice a popoarelor — factorul decisiv al soluționării tuturor problemelor cardinale ale omenirii — singurele care dispun de forța necesară pentru a impune o politică democratică, pentru a asigura pacea.**

În anii imediat de după război, cînd urmările conflagrației mondiale se vedeau încă la tot pasul, problemele dezarmării — este bine știut — erau foarte prezente în conștiința și acțiunea oamenilor. Ce se întîmplă însă acum ? În măsura în care spectrul unei poluări radioactive a planetei nu mai este atît de imediat sesizabil, datorită unor măsuri de limitare a experiențelor nucleare, pare că lumea a început să se „obișnuiască" cu bombele. Amintirile războiului au rămas tot mai în urmă. Pe primul plan au apărut alte preocupări, legate de existența cotidiană : de la asigurarea unui loc de muncă la creșterea continuă a prețurilor și la escalada inflației.

În această situație, există încercări de a acredita ideea că limitarea industriei de armament — care în diferite țări ocupă o parte din volumul total al forței de muncă — conversiunea sa spre scopuri civile ar duce la creșterea șomajului și la restrîngerea volumului comerțului exterior în care armele dețin o pondere nu mai puțin însemnată. Este ca și cum singura cale de a stimula schimburile nu ar fi decît aceea a comerțului cu arme, în condițiile în care persistența marilor decalaje și disparități economice reclamă, mai mult ca oricînd, intensificarea circuitului nu a mijloacelor de distrugere, ci a mijloacelor de construcție, utilaje, tehnologii etc., care să accelereze dezvoltarea popoarelor rămase în urmă, progresul general.

Alături de asemenea „argumentări" total lipsite de consistență, ca să nu mai vorbim de aspectele de ordin moral, în presa internațională apar adesea, ii se face chiar mare publicitate, relatări despre numărul actual sau în perspectivă al focoaselor atomice și mijloacelor lor de transportare la țintă. Cu atît mai necesar este să se facă auzit cuvîntul celor care duc în spinare această cursă a înarmărilor, glasul popoarelor, al opiniei publice mondiale. În temeiul acestui comandament primordial, **partidul nostru acționează cu neabătută consecvență pentru unirea eforturilor tuturor popoarelor, ale tuturor forțelor progresiste în vederea punerii în afara legii a armelor purtătoare ale morții, și în primul rînd a arsenalelor nucleare, deschizîndu-se astfel calea unei păci trainice** pe planeta noastră. Acum, mai mult ca oricînd, este necesar ca popoarele, conștiente că este în joc viața lor, animate de ideea că se pot elibera de coșmarul războiului, de privațiunile ce le sînt impuse prin cursa înarmărilor, să se ridice cu hotărîre la luptă pentru a izola cercurile militariste, profitoare de pe urma producției și negoțului cu arme, pentru a determina guvernele să păsească pe drumul frînării cursei înarmărilor, al înțelegerilor și acordurilor internaționale de dezarmare.

Un rol esențial revine în această privință partidelor clasei muncitoare. Dintotdeauna mișcarea muncitorească, socialiștii, comuniștii s-au pronunțat pentru pace, considerînd că lichidarea războiului, crearea unei lumi fără arme este una din misiunile istorice ale socialismului însuși. Tocmai consecvența, fermitatea și hotărîrea cu care partidele comuniste înțeleg să acționeze pentru înfăptuirea dezarmării dau măsura spiritului lor de responsabilitate față de soarta poporului respectiv și a tuturor popoarelor lumii.

Profunda convingere a poporului român, reafirmată cu toată vigoarea la Conferința Națională a partidului, este că **numai pe calea înfăptuirii dezarmării, a eliminării războiului se pot asigura dezvoltarea liberă, progresul economic și social al fiecărui popor, făurirea unei lumi a colaborării, în care toate resursele să poată fi consacrate progresului și civilizației umane.** Acestui deziderat vital, așa cum s-a arătat la marele for al comunităților români, poporul nostru, România socialistă înțeleg să-i consacre și în viitor toate eforturile, întreaga energie.

Radu BOGDAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă P. O. BOX 136—137 telex : 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul : Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360